

EL LLORO GROC

(a partir de *La cacatua verda*, d'Arthur Schnitzler)

de Sergi Belbel

(a partir d'una idea de Sergi Pompermayer)

El Lloro Groc

A partir de *La cacatua verda*, d'Arthur Schnitzler

de Sergi Belbel (a partir d'una idea de Sergi Pompermayer)

Per als alumnes de quart d'ESO de l'Escola Santa Anna del curs 2014-15.

Personatges (per ordre d'aparició):

PRÒSPER (*taverner*): Pere Vallribera

MARIANNA (*cambrera*): Maria Ortin

GRASSET (*filòsof*): Valeri Belbel

JOSEPET (*sastre*): Jan Forgas

BASSOLS (*comandant de la Coronela*): Gerard Pastor

CATÀ (*comandant de la Coronela*): Adam Prieto

GUÀRDIA: Nil Voltà

FAJOL (*rodamón*): Gonzalo Giménez

SAVIOLA (*actor-actriu*): Margot Moreno

LLORENS (*actor-actriu*): Maria del Mar Alberola

NARCÍS (*actor*): Joan Cabré

LEOCÀDIA (*actriu*): Berta Negre

MONTEMAR (*comte*): Marc Pompermayer

ARMENDÁRIZ (*tinent*): Lluís Perelló

RAMONETA (*actriu*): Clara Sansuán

JOSEPA (*actriu*): Liza Titova

BELLPUIG (*marquès*): Martí Borbonet

LLINÀS (*marquesa*): Lola Mingorance

BASTERO (*marquesa*): Ona Vives

PATIÑO (*marquesa*): Mar Vidal-Folch.

MARIMON (*marquès*): Jaume Borrell

BERWICK (*actriu*): Isabel Sagarra

VILLARROEL (*actriu*): Laura Ovejero

CASANOVA (*actriu*): Aritz Villalba

BERWICK AUTÈNTIC (*duc*): Joan Gómez

VILLARROEL AUTÈNTIC (*tinent*): Ignasi Perona

CASANOVA AUTÈNTIC (*conseller en cap*): Guim Gascon

OFICIAL 1: Cecilia Millan

OFICIAL 2: Alicia Ovejero

Espai:

Una antiga taverna soterrada de Barcelona, al quarter de Mar (actual Born), no gaire lluny de Santa Maria i el Fossar de les Moreres.

Temps:

11 de setembre de 1714.

Acte únic

L'acció és a Barcelona, durant l'11 de setembre de 1714, a la taverna "El lloro Groc", d'en Pròsper.

Es tracta d'un soterrani no gaire gran, al qual s'accedeix per unes escales que baixen, situades al fons a la dreta, amb una porta a la part superior que dona al carrer.

Unes quantes taules de fusta, molt senzilles, voltades de seients, omplen pràcticament tot l'espai. A l'esquerra hi ha un taulell amb begudes, vasos, etcètera. Pot haver-hi un gran lloro dissecat de color groc i al damunt un rètol: "El Lloro Groc."

La taverna és il·luminada amb llums d'oli i espelmes.

El taverner Pròsper és al mostrador, preparant les coses per obrir. Marianna, la cambrera treu la pols de les cadires i les taules mentre cantusseja "El cant dels maulets."

MARIANNA (*cantusseja entre dents*): "Eixiu tots a casa que la festa bull, / feu dolços i de nata i coques de bull. / Polimenteu fustes, emblanquineu els murs, / perquè Carles d'Àustria ha jurat els furs..."

PRÒSPER (*tallant-la*): Va, Marianna, para de cantussejar i endreça les taules, que els clients estan a punt d'arribar.

MARIANNA: Això si arriben! Al Portal Nou els combats són cada vegada més durs. El coronel Saavedra diuen que és mort... Els filipistes estan més a prop de la victòria... però no hem de deixar que ens guanyin! (*Torna a cantar.*)

PRÒSPER: No vull que cantis aquesta cançó quan arribin els clients nobles!

MARIANNA: Per què?

PRÒSPER: Ja ho saps! A la meva taverna, tothom hi és benvingut!

MARIANNA: Si la taverna fos meva, els borbònics no hi entrarien pas!

PRÒSPER: Últimament són els clients més agraïts!

MARIANNA: Perquè són els únics que tenen quartos! Els que ens roben a nosaltres!

PRÒSPER: Va, va, para de queixar-te i enllesteix!

VEU DE GRASSET, (*des de fora, picant a la porta*): Taverner! Que és obert, el cau? Es pot passar?

Pròsper puja les escales i obre la porta. Apareixen en Grasset, filòsof, i en Josepet, sastre.

GRASSET: Podem entrar, Pròsper?

PRÒSPER: Endavant, senyors. Ve acompanyat avui, senyor Grasset?

GRASSET: Millor anar acompanyat que sol! No ha vist els carrers? Sort que la teva taverna queda sota el nivell de terra, si no, la tindries plena de saquejadors!

PRÒSPER. Aquesta és la gràcia del Lloro Groc! Si no t'hi porta algú que ens coneix, no ens trobes! Amb qui ve, senyor Grasset?

GRASSET: Amb el meu amic Josepet, el millor sastre del Quarter de Framenors! Ara treballa al teatre de la Santa Creu! De sastre oficial!

PRÒSPER: Ah, sí? Amb sou fix? Quina sort, senyor Josepet!

JOSEPET: No es pensi, que la cosa està difícil, fa dies que no fem funció amb tot aquest rebombori als carrers!

GRASSET: Ja li he dit que el millor teatre de Barcelona és aquest! Molt millor que el seu, tan seriós i solemne!

JOSEPET: En Grasset sempre en parla molt bé, del Lloro Groc. Diu que mentre els altres fan negoci, aquí el que es fa és Art, amb majúscules!

PRÒSPER: Ja m'agradaria! Aquí fem unes funcions de teatre ben especials! Fixi's, que no tenim ni decorats ni tan sols escenari!

GRASSET: Perquè és un teatre revolucionari! On els actors i els espectadors estan tan barrejats, que a vegades no se sap qui fa teatre i qui no! Això és el teatre del futur! Al futur, les classes i les barreres desapareixeran!

PRÒSPER: Sí, segur! (*A Josepet.*) Sempre amb les seves filosofades!

GRASSET: Bé, és que sóc filòsof, jo!

JOSEPET: I podria ser polític! Acaba de fer un discurset al mig del carrer aquí al Portal dels Escudellers, que ha deixat la gent bocabadada.

GRASSET (*fals modest*): Bé, bé, no serà tant...

PRÒSPER: Sobre què?

GRASSET (*amb ímpetu*): Sobre la fortalesa moral dels ciutadans de Barcelona! He pujat damunt d'una cadira que m'ha deixat una veïna i allà al meu voltant s'hi han

aplegat unes deu, vint, cinquanta persones... mentre jo els parlava dels valors de la resistència! Del coratge del nostre poble! De l'esclavatge al qual ens volen sotmetre els traïdors...

MARIANNA (*mentre feineja traient pols*): Com m'agradaria haver-ho sentit.

PRÒSPER: Tu no t'hi fiquis i enllesteix!

GRASSET: I tot d'un plegat compto la gent del meu voltant i eren... no sé... dos-cents, mil, cinc mil, deu mil ciutadans tots aclamant-me...

JOSEPET: Bé, tants com deu mil, no sé, oi? Però sí que ha estat una gran aclamació!

GRASSET: Arribaven tan abatuts...! Però després del meu discurs, s'han encès tant que han decidit anar a les barricades a plantar cara als borbònics!

MARIANNA: Ben fet!

PRÒSPER: Que callis, tu!

MARIANNA: Com m'agradaria deixar aquest local i anar-me'n jo també a les barricades!

PRÒSPER: No duraries ni un minut!

MARIANNA: Potser sí, però en aquest minut, hauria esgarrapat la cara de vint filipistes com a mínim! Així sempre se'n recordarien d'una bona barcelonina com jo!

JOSEPET: M'agrada aquesta mossa! Com et dius, bonica?

MARIANNA: Marianna!

PRÒSPER: Li tinc prohibit que parli amb els clients.

JOSEPET: Per què? No és de la companyia de teatre, ella? Té fusta d'actriu!

MARIANNA: Jo no paro de dir-l'hi! Però només em vol de cambrera!

GRASSET: És una gran dona, aquesta Marianna! Va, doncs, posa'ns a en Josepet i a mi dos gotets del millor vi. Així celebrem l'èxit del meu discurs! Paga en Josepet, eh? Va, Josepet, ensenya els calers al taverner!

PRÒSPER: El millor vi, diu? Aquest vespre una colla de soldats borbònics ha saquejat totes les tavernes del Quarter de Mar i s'han endut tot el vi!

GRASSET: Va, va, segur que el que tens amagat no se l'han pas endut. Vinga, que en Josepet paga, oi? Dona-li els quartos, et dic!

JOSEPET (*li allarga uns bitllets*): Tingui.

PRÒSPER: Està bé. Però quan arribin els clients, muts i a la gàbia, eh? (*Va al mostrador, s'ajup i desapareix de la nostra vista per uns instants.*)

MARIANNA: I què hi deia, senyor Grasset, en el seu discurs?

GRASSET: Més o menys, el que diu aquest pamflet... (*Treu un paper de la butxaca i l'hi dóna.*) De la impremta d'en Rafel Figueró! El repartien al Pla de les Comèdies, abans d'ahir, a la sortida del Teatre...

MARIANNA: Però si jo no sé llegir! Què hi posa, aquí? (*Dóna el paper a en Josepet.*)

JOSEPET: "Diari del setge i defensa de Barcelona"... Ho he de llegir tot?

GRASSET: No, home, no cal... És una incitació a deixar de fer discursos i a lluitar de valent contra el Borbó. Ja en tenim prou, d'escrits i de discursos! Ha arribat l'hora dels fets! Qui no lluiti per Barcelona és un miserable!

JOSEPET i MARIANNA: Molt bé! Sí, senyor!

PRÒSPER (*apareixent amb una bota de vi a la mà*): L'última!

GRASSET: Ah.... Vinga uns vasets, Marianna!

Marianna treu dos vasets. Pròsper els omple i els dóna a Josepet i Grasset.

GRASSET: Vostè no en pren, Pròsper? (*Pròsper fa que no amb el cap.*) Marianna?... (*Marianna mira Pròsper que fa que no amb el cap.*) Va, que paga en Josepet!

En Josepet mira malament a Grasset, que li fa treure un bitllet per a Pròsper.

PRÒSPER: Bé, en aquest cas.... (*Pròsper agafa dos vasets i els omple de vi.*)

GRASSET: Bridem! Amunt, ciutadans, amunt! Per la victòria! (*Brinden i beuen.*) Vinga, Pròsper, tanca la barraca i anem al carrer a lluitar!

PRÒSPER: Ui, no!! Amic, jo estimo tant com tu la llibertat! Però la feina és abans que res!

GRASSET: Avui només tenim una feina els ciutadans de Barcelona! Lluitar contra els invasors!

PRÒSPER: Això els que no tenen res més per fer!

MARIANNA: Els invasors ja estan pertot arreu! Des de fa dies aquí al Lloro Groc la majoria de clients són soldats i nobles borbònics! Traïdors!

PRÒSPER: Marianna...

MARIANNA: Per a ell, mentre paguin, són clients...

PRÒSPER: Són els millors clients i els millors espectadors...

JOSEPET: Però és un públic de botiflers!

PRÒSPER: Que paga i paga bé! Si us heu de queixar de tot, m'estimo més que escampeu la boira...

GRASSET (*A Josepet*): Saps que jo hi vaig actuar aquí, fa dos anys?

JOSEPET: Amb un discurs polític dels teus?

GRASSET: No! Vaig explicar la història d'un assassinat terrible! Quan s'hi fa teatre, la taverna es converteix en... un niu de criminals! Explica-li què s'hi fa realment, aquí dins, Pròsper!

PRÒSPER: Els actors estan barrejats amb els espectadors, de manera que no se sap mai qui fa teatre i qui no...

GRASSET: Ve gent que representa a criminals i que no ho són. I espectadors que semblen innocents i en realitat són criminals.

PRÒSPER: Els actors, com ciutadans camuflats, comencen a explicar històries que posen els pèls de punta, saquejos, violacions, tortures... però ells no ho han viscut mai, en realitat... I el públic té la sensació agradable de seure entre la gentussa més perillosa de Barcelona: assassins, lladres, estafadors i....

JOSEPET: I quina mena de públic teniu, exactament?

PRÒSPER: La gent més elegant de Barcelona. Molts d'ells ja s'han passat a l'altre bàndol. Gent rica i nobles que s'han fet filipistes...

MARIANNA: Tots els filipistes són uns assassins! Per això abans d'ahir vaig esperar-ne un d'ells al carreró del darrere i amb la meva agulla de cap, el vaig matar! Primer, li vaig clavar l'agulla a la nineta dels ulls!

JOSEPET: Aiiii, quin espant...

MARIANNA: I després, el vaig degollar, clavant-l'hi a la jugular més de cent vegades. (*Es treu una gran agulla del cap i imita amb gestos l'acte de punxar i degollar. Crida de plaer.*) Ah! Ah! Em vaig quedar tan xopa de sang que encara tinc les mans vermelles, mirin! (*Els mostra les mans.*)

JOSEPET: Ahhh!

Josepet està horroritzat i crida, reculant. Pausa. De cop, Grasset es posa a riure. Pròsper i Marianna també.

MARIANNA: S'ho ha cregut?!

GRASSET: T'ha ben ensarronat, eh, Josepet? No veus que la Marianna també és actriu?

JOSEPET: Però no ha dit abans que només era cambrera...?

PRÒSPER (*Agafa Marianna per les espatlles i riuen*): Al Lloro Groc mai se sap què és veritat i què és mentida. Fem aquest joc per enredar els espectadors...

GRASSET: I a més a més d'actriu i cambrera ella és també la d...

PRÒSPER (*deixa anar la Marianna de cop*): No! Grasset! L'hi vaig dir a vostè perquè és més que un client... però a ningú més...

GRASSET: Perdó, perdó...

JOSEPET: Ara m'he quedat amb les ganes de saber-ho... Bé, sigui com sigui... Ja els ben asseguro que aquest teatre no té res a veure amb el de la Santa Creu, eh? I escolti... no necessitarien pas un sastre, vostès?

PRÒSPER: Si accepta treballar per nosaltres sense cobrar... És que aquests últims dies les propines han baixat tant, amb la guerra cada cop més intensa...

MARIANNA: Només els filipistes ens donen quartos! Aquesta és la veritat!

GRASSET: Deixar entrar filipistes, Pròsper... no està bé.

PRÒSPER: Aquí no fem distincions entre bàndols.

JOSEPET: Però a fora hi ha guerra.

GRASSET: I avui, 11 de setembre del 1714, és la nostra última oportunitat!

PRÒSPER: El que passi fora d'aquella porta, no podem dominar-ho. Ara... el que passi aquí dins... tot ho manego jo... Potser accepto de bon grat els clients filipistes perquè paguen, però quan són aquí, els actors de la meva companyia els insulten a la cara, els maltracten, els passen dagues com aquesta... (*Treu una daga.*) ...pel coll i pel pit!

JOSEPET: És de mentida! Està despuntada, oi? (*La vol tocar.*)

PRÒSPER (*No el deixa.*) Ah! No l'hi diré pas... Potser sí... O potser no... Vindrà el dia en què les bromes es tornaran veres...

Piquen a la porta, fort.

VEU DE BASSOLS I DE CATÀ: Es pot passar?!

PRÒSPER: Els comandants de la Coronela! (*Veu alta.*) Endavant, endavant senyors
Comandants!

*Apareixen Francesc Bassols i Joan Catà, comandants, seguits d'un Guàrdia.
Van armats i molt bruts.*

JOSEPET (*en veu baixa a Grasset*): Aquests són comandants de veritat? O són actors
de la seva companyia?

GRASSET: Ah... Vet aquí la gràcia!

PRÒSPER (*als Comandants*): Què?! La púrria s'ha llevat d'hora avui?!

JOSEPET: Són actors! No els tractaria així, si no!

GUÀRDIA: S'adreça a nosaltres, taverner?

PRÒSPER: Oh, i tant! A vostè, guàrdia i als seus comandants: què tal, mamarratxos?
Com van les batalles?

GUÀRDIA: Si torna a insultar els comandants no tindrè més remei que arrestar-lo!

PRÒSPER: Ah sí? A veure si és veritat: tots els de la Coronela sou una colla de
dropos i de miserables!

El Guàrdia va per detenir-lo però Bassols l'atura.

BASSOLS: Deixa'l estar, guàrdia, són les bromes típiques de l'amic Pròsper! (*A
Pròsper, cridant.*) Però avui no estem per bromes!

JOSEPET (*a Grasset*): Qui són, aquests?

BASSOLS (*que l'ha sentit, a Josepet i a Grasset.*) Sóc el comandant Bassols,
Francesc de Bassols, i comando una companyia de la Coronela, concretament la
dels Flassaders, Llibreters, Vidriers, Escultors i Dauradors!

GRASSET: Vaja! Només?! No se'n deixa cap, d'ofici?

CATÀ: I jo sóc en Joan Catà i Renau, i comando la companyia de la Coronela dels
Ferrers i dels Calderers!

BASSOLS: Venim en nom del nostre Comandant en cap, Gregori de Saavedra i
Portugal!

MARIANNA: Que no era mort?!

BASSOLS: No. Està greument ferit però encara és viu!

GUÀRDIA: Visca el nostre Comandant en cap!

BASSOLS i CATÀ (*crident fort*): Visca!!

GUÀRDIA (*mira Pròsper, Marianna, Grasset i Josepet, que no han dit res.*): Què?!

MARIANNA (*amb convicció.*): Visca!!

GRASSET i JOSEPET (*menys entusiasmats*): Visca!

Tots miren Pròsper.

PRÒSPER (*gens convençut*): Mmmm... vis...ca.

MARIANNA (*entre dents*): Li clavaria un mastegot i em quedaria tan a gust...

CATÀ: Què és aquest poc entusiasme?!

BASSOLS: Deixa-ho estar, Catà!

CATÀ: Aquesta actitud distant i poc generosa d'aquest ciutadà és la que fa que potser acabem perdent la guerra...!

GUÀRDIA: Per culpa de gent així, Barcelona està perdent la batalla més important de la seva història.

GRASSET: Una reflexió ben encertada, sí senyor. Generalment, la gent que sempre es manté al marge i no es compromet amb el món és la que provoca que...

PRÒSPER: Bé, prou, s'ha acabat, si han vingut aquí a parlar de política, ja se'n poden tornar!

BASSOLS: Entesos, taverner! Doncs vinga, va... serveix-nos! Estem assedegats!

PRÒSPER: Doncs de vi, jo no en tinc, eh?

BASSOLS: Ah, no?! Ni tan sols dins aquella bota que amagues a sota el mostrador?!

PRÒSPER: La bota? Quina bota?

BASSOLS: No saps a quina bota em refereixo?

PRÒSPER: No! Ni idea!

Catà treu un trabuc i encanona Pròsper. Bassols i el guàrdia fan el mateix.

CATÀ, BASSOLS i GUÀRDIA: Segur que no?

PRÒSPER: Calla! Ja me'n recordo! (*Treu la bota de seguida.*) Aquesta, potser?

BASSOLS: Molt bé, així m'agrada! Tres vasets, que estem morts de set i de cansament...

Marianna agafa la bota i serveix vi a tots tres.

MARIANNA: D'on vénen, Comandants?

CATÀ: De l'església de Sant Francesc!

BASSOLS: Dignes millor, de les restes de l'església de Sant Francesc!

GRASSET: Han destruït l'església?!

GUÀRDIA: No en queda res!

CATÀ: Només runa!

MARIANNA: Quina desgràcia!

JOSEPET (*A Grasset en veu baixa.*): Són comandants de veritat, doncs?!

GRASSET: Que sí, pesat, i de la Coronela! Comandants escollits pel poble per a defensar el poble!

Pròsper ha servit vi. Els dos comandants i el Guàrdia brinden.

CATÀ: Per Barcelona, companys!

TOTS: Per Barcelona!

Brinden i beuen.

PRÒSPER: Bé, senyors, i per què els envia aquí el comandant en cap Saavedra?

BASSOLS: Perquè vol saber què passa dins d'aquestes parets. Sabem que molts oficials enemics i membres de la noblesa partidaris del Borbó són clients assidus d'aquest local i vindran d'un moment a l'altre.

PRÒSPER: Al meu local, no hi ha guerra. Tracto tots els clients de la mateixa manera.

MARIANNA: Sobretot si paguen! (*Entre dents.*) Traïdor!

PRÒSPER: Marianna, estàs despatxada! No tolero més aquesta manca de respecte! (*L'agafa del braç.*) Vinga, fora!

JOSEPET (*a Grasset*): Eh, eh, taverner, no tracti així la pobra mossa!!

GRASSET: Calla, Josepet, que crec que fa comèdia per començar a animar la cosa...!

JOSEPET: Jo ja no entenc res!

CATÀ: Deixi-la! Ella té raó! No entenc com podeu donar beguda i distracció a una gent que són enemics del poble de Catalunya!

PRÒSPER (*deixa Marianna*): Dins el meu local, ningú és enemic de ningú. I han de saber que el que passa aquí tot és mentida. Per tant, quan els dic... (*els crida*): dropos!, miserables!, mamarratxos! i púrria...!

GUÀRDIA: Una altra vegada? Com s'atreveix! El detindrè!

PRÒSPER: ...quan els dic tot això, és mentida, home!!!!

BASSOLS: Diuen que en els últims dies, els filipistes han fet triquets i festes immorals.

CATÀ: Els triquets i les senyores de moral dubtosa no estan permesos, a les tavernes!

PRÒSPER: Això és un local d'esbarjo, senyors Comandants, no és només una taverna. Els triquets no els permeto. I sobretot el de les pedrades! Aquí ve la gent a divertir-se, no a matar-se!

MARIANNA: Jo sé d'una taverna on juguen al triquet de les pedrades!

JOSEPET: I en què consisteix?

GRASSET: Es fan dos bàndols i comencen a llençar-se pedres, i els jugadors que reben les pedrades es van eliminant. Mira... (*Li ensenya un lloc del cap.*) Aquest nyanyo me'l vaig fer jugant-hi...

PRÒSPER: A la Taverna d'en Gabriel Colomer, sí. Au, Comandants, ja saben on han d'anar si el que volen és fer complir la llei!

MARIANNA: Bocamoll!

BASSOLS: Ho diu perquè el deixem en pau i no lluitem contra els botiflers que estan a punt d'arribar!

PRÒSPER: Aquí al Lloro Groc, totes les lluites, assassinats i actes violents són de mentida, senyors! Són teatre! I no en vull cap de veritat. Si volen detenir algun dels meus clients ho hauran de fer al carrer, no pas dins aquesta taverna! A més, qui li diu a vostè que si detén algú que creu sospitós no s'equivocarà i detindrà un actor de la meva companyia?

GRASSET: Com que tots els actors estan camuflats...

PRÒSPER: Si volen quedar-se al Lloro Groc, s'han de comportar com espectadors. Ara, els recomano que es treguin aquestes robes oficials i que vesteixin de paisà.

CATÀ: Per què?

PRÒSPER. Si veuen dos comandants de la Coronela, tant els actors com els espectadors es posaran nerviosos. Els del vostre bàndol, perquè es pensaran que vénen a reclutar-los per a les batalles. I els del bàndol contrari perquè es pensaran que els voldran matar de veritat...

GRASSET: Vinguin de paisà, comandants. (*Més baix.*) I així clissen uns quants borbònics i... aquí dins no, però així que surten al carrer... ja saben... (*fa que talla colls*)

PRÒSPER: Grasset!

GRASSET: Si els estava dient com de boniques són totes les vostres actrius! Aquests pobres comandants, cansats de la guerra, el que busquen ara és una bona companyia. (*Als comandants.*) Oi?

BASSOLS: Anem a arreplegar algunes robes de paisà i tornem.

Bassols, Catà i el Guàrdia van a la porta. En aquest moment entra Fajol, un rodamón brut, amb els vestits completament esparracats, ple de brutícia i amb els cabells completament de punta. En veure'l, tots tres fan un crit.

BASSOLS, CATÀ, GUÀRDIA: Aaaahhh!!!

CATÀ: Què és això?

BASSOLS: És un dels vostres artistes?

FAJOL (*parla ploriquejant*): Bona nit!

PRÒSPER: Si ets algú de la meva companyia de teatre, et felicito, perquè no et reconec!

BASSOLS: Marxem. Tornarem aviat.

Bassols, Catà i el Guàrdia surten. Fajol entra i s'acosta a Pròsper.

PRÒSPER: Va, treu-te la perruca, que vull saber qui ets. (*Li estira els cabells.*)

FAJOL: Aaaaaaiiii!!

GRASSET: Són cabells autèntics?! (*També l'estira dels cabells.*)

FAJOL: Aaaaaaiiii!!!

JOSEPET: No pot ser. Es veu d'una hora lluny que això és perruca. (*Ell també li estira els cabells, més fort encara.*)

FAJOL: Aaaaaaiiii!!!!!!

MARIANNA (*també li estira els cabells*): A veure?

FAJOL: Aaaaai!!!!

PRÒSPER: Són autèntics! Redéu! Per tant ets un trinxeraire de debò! Què vols?

FAJOL: Tinc l'honor de parlar amb el ciutadà Pròsper, l'amo del Lloro Groc?

PRÒSPER: Així és.

FAJOL: Em dic Fajol... De vegades Piumoc... d'altres Botifarró... i en alguns casos Bull Negre el Ploricó. Però amb el nom de Fajol em van ficar a la garjola, ciutadà Pròsper, i això és el que compta.

PRÒSPER: I què vols, de mi...?

FAJOL: No sóc un estafador. Sóc un home honrat. Si dic que he estat a la presó, no us enganyo. És la pura veritat.

GRASSET: És clar! I és per ser honrat, que has anat a parar a la presó?! D'això se'n diu ben bé una paradoxa!

FAJOL: No, no, mai he jugat a boxa, jo!

JOSEPET: Però què dius?

PRÒSPER (*A Fajol*): No me'n refio de tu.

FAJOL: Mireu! (*Li lliura un paper esgrogueït.*) Aquí comprovareu que em van deixar en llibertat ahir a les quatre de la tarda.

PRÒSPER (*mirant el paper*): Després de dos anys de reclusió! Carai, doncs és autèntic! Ets un lladre, un criminal?... Què vas fer?

FAJOL: Poca cosa. Vaig assassinar la meva tia.

JOSEPET i GRASSET (*irònics*): Ui sí, poca cosa!

FAJOL: I com que jo era pobre i em moria de gana, doncs, després... me la vaig menjar.

JOSEPET i GRASSET: Ben poca cosa, sí!

MARIANNA: Era borbònica?

FAJOL: Sí, era molt histriònica, sí. Tot el dia cridava.

MARIANNA. He dit borbònica! Filipista!

FAJOL: No! I ara! Corista, diu! Si era molt grassa!

JOSEPET: Em sembla que no hi sent gaire.

FAJOL: Sí que era xerraire, i sempre en veu molt alta, ja els ho he dit!

GRASSET: No és pas sord, eh? (*Li mira les orelles.*) És de la ronya que du a les orelles!

MARIANNA: Eeeecs quin fàstic!

Grasset li fa gestos perquè es tregui la ronya de les orelles. En Fajol ho fa i va per eixugar-se la ronya en alguna banda, estovalles o similar, però un crit de Marianna l'atura.

MARIANNA: Ni parlar-ne!

Sense pensar-s'ho gaire, Fajol es du els dits a la boca i es menja la ronya. Tots fan exclamacions de fàstic.

FAJOL: Oh. Que bé que hi sento, ara! I jo que em pensava que era per culpa de les bombes, que sordejaven.

PRÒSPER: Bé, Bull Negre, o Botifarró o Fajol, o com et diguis... Digues! Per què vas matar la teva tia?

FAJOL: Oh, doncs perquè m'enganyava amb el meu millor amic!

Tots es queden estupefactes.

GRASSET: Però...

PRÒSPER: ... Quina mena de relació teníeu, tu i la teva tia?

FAJOL: Una mica més íntima que la que tenen normalment ties i nebots, ho reconec.

PRÒSPER: A veure, a veure, explica't... Si és prou truculent, potser et contracto. Comença... Com va anar que la teva tia i tu...

FAJOL: Tot va començar quan la meva germana va marxar de casa. Era una criatura i va fugir... amb el nostre oncle.

PRÒSPER, MARIANNA, GRASSET i JOSEPET: No!

FAJOL: Sí, sí! La pobra era una criatura, ja us ho dic. I el nostre oncle la va abandonar...amb un fill.

PRÒSPER: Que també era una criatura, suposo.

GRASSET: Veig que això d'embolicar-se amb els tiets la teva família ho porta a la sang.

FAJOL: No facin broma de les desgràcies de la meva família.

PRÒSPER: Mireu, "Bull Negre, el Ploricó", les històries de família m'avorreixen. Què vols de mi, exactament?

FAJOL: He vingut a demanar-vos feina, ciutadà Pròsper!

PRÒSPER: Doncs has de saber que a casa meva no hi ha ties per matar! I encara menys, per menjar!

FAJOL: No, no... amb una vegada n'he tingut prou. No mataré més ni menjaré més carn de persona. Vull ser un home com cal.

PRÒSPER: Qui t'ha adreçat a mi?

FAJOL: Un jove molt amable que van tancar amb mi a la presó fa tres dies. Es diu Paperoles!

PRÒSPER: L'Antoni Paperoles? Per això l'he trobat a faltar les tres últimes nits. És un dels meus millors actors. Ningú com ell sap interpretar els lladres. Feia unes escenes de robatori increïbles.

FAJOL: Doncs es veu que s'ho va creure tant, que va voler fer les escenes de debò al carrer, el va enxampar un guàrdia i el va ficar a la garjola.

GRASSET: Fer-ho bé a l'escenari no vol dir que a la vida te'n surtis igual de bé!

FAJOL: Llogueu-me, ciutadà Pròsper! Jo faré una carrera a l'inrevés d'en Paperoles!

PRÒSPER: Com, a l'inrevés?

FAJOL: Ell feia el paper de lladre i s'hi ha tornat... I jo... a fora era un assassí incestuós i caníbal i aquí dins seré un santet...

PRÒSPER. Farem una prova. Només amb la fila que fas, ja causes sensació. En un moment que t'indiqui, pugues damunt una taula i comences a explicar la història de la teva tia. Tal com va passar. O més truculenta i tot, si cal.

FAJOL: I el sou... quant cobraré per fer això...?

PRÒSPER: Mmmm... avui et contractaré... com a actor invitat, de manera que encara no hi haurà sou. Et donaré bon menjar i bon beure. I un bon llit per passar la nit.

FAJOL: Gràcies. Als altres actors els dieu que vinc d'una companyia de teatre d'un poble, eh?...

PRÒSPER: Ah, no! Els direm que ets un delinqüent de debò. Ho preferiran.

FAJOL: Com?... No... No entenc...

PRÒSPER: No pateixis. Quan portis més temps al nostre teatre, ja ho entendràs.

Apareixen Saviola i Llorens, actors. Tota l'estona se sent gran rebombori al carrer. Grasset i Josepet s'asseuen a una taula.

SAVIOLA: Bon dia, director!

PRÒSPER: Taverner! M'has de dir taverner! Quantes vegades t'he dit que si em dius "director", el joc perd tota la gràcia!

SAVIOLA: Siguis qui siguis, em sembla que avui no actuarem!

PRÒSPER: Per què?

SAVIOLA: La gent no està d'humor! Diuen que avui potser perdem la guerra!

PRÒSPER: Els catalans sempre tan pessimistes!

SAVIOLA: Al baluard del Portal Nou, el coronel Saavedra ha fet lluitar el seu regiment baioneta en mà contra els borbònics.

LLORENS: Perquè havien escalat les barricades.

SAVIOLA: I no els han pogut fer recular...

LLORENS: Tothom ha anat a refugiar-se a les tres barricades del baluard de Sant Pere... Sort dels comandants Bassols i Catà, que han sortit il·lesos.

GRASSET (*des de la taula*): Ho sabem! Han estat aquí!

PRÒSPER: Això en cas que els que han vingut abans fossin els autèntics!

JOSEPET: Eh?... Però no m'havíeu dit...?

PRÒSPER (*a Saviola i Llorens*): Parleu més fluix, no vull que els clients s'assabentin de res!

SAVIOLA (*més fluix*): El coronel Saavedra no ha tingut aquesta sort i ha caigut.

MARIANNA: Mort? Per tant és veritat?

LLORENS: Creiem que sí.

SAVIOLA: Els borbònics són més de deu mil i cada vegada tenen més adeptes entre els ciutadans.

MARIANNA: Traïdors! Són els traïdors que ara estan a punt de venir aquí a divertir-se! Hem de fer alguna cosa!

PRÒSPER: Marianna, calla d'una vegada!

MARIANNA: Si perdem la guerra, tot se n'anirà en orris, Pròsper!

PRÒSPER: Perdem o guanyem, nosaltres obrirem el nostre local i atendrem els nostres clients siguin del bàndol que siguin.

SAVIOLA: El general Bellver ha organitzat dues formacions per lluitar cos a cos al convent de Sant Pere. Quan hi han entrat, han trobat soldats borbònics saquejant l'església i les monges han fugit comes ajudeu-me.

LLORENS: En fi.... Pròsper, crec que avui no estem per fer comèdia.

PRÒSPER: A fora d'aquestes parets, Barcelona viu potser la *tragèdia* més gran de la seva història. Aquí dins, passi el que passi, i mentre vingui el públic i jo dugui el negoci, continuarà la *comèdia*.

LLORENS: Fins i tot el pitjor dia de la guerra ens fa treballar!

SAVIOLA: Explotador!

PRÒSPER: No em facis parlar, Saviola! Últimament, en Llorens i tu ho esteu fent cada vegada pitjor. Si continueu així, us faré fora i haureu de demanar feina a un altre teatre.

SAVIOLA: A un teatre de debò, vols dir, i no a un cau de perdularis com el teu!

LLORENS: Saviola, calla! (*En veu baixa, per Grasset i Josepet.*) Aquests dos són públic, ja, no?...

A partir d'aquí, Llorens es posa a anar amunt i avall dient coses en veu baixa.

SAVIOLA: Aquests dos potser sí, però... (*Per Fajol.*) I aquest qui és?! Ha vingut a treure'ns la feina?

PRÒSPER: No. És un delinqüent de debò.

SAVIOLA: Ah. Ja. (*Va cap a Fajol.*) Molt de gust. El meu nom és Saviola.

FAJOL: Jo em dic Fajol. Però si preferiu, també em podeu dir Bull Negre. O Botifarró.

SAVIOLA: Perquè vas fet un fàstic, perquè si no, et clavava una queixalada... Amb la gana que tinc....

Llorens volta amunt i avall dient coses incomprensibles.

PRÒSPER: Què tens, Llorens?

LLORENS: Passo paper. Perquè després no diguis que ho faig malament perquè no assajo!

SAVIOLA (*mira Grasset i Josepet. A crits, molt exagerat.*): Ah!!! Socors!!! M'han ferit!!! Vi!!! Doneu-me vi!!! I pa!! Doneu-me pa!! O el que sigui de menjar, que si no moriré!!!

PRÒSPER: Calma't, Saviola. No són ben bé clients. El filòsof Grasset i el sastre del teatre de la Santa Creu... són com de la casa.

SAVIOLA (*deixa de fer comèdia*): Ah, d'acord. Però un gotet de vi i una mica de teca sí que me'n podries donar igualment, no?

PRÒSPER: Fins que no acabi la funció aquí ningú no menjarà res!

SAVIOLA: Morirem abans de gana per culpa teva que no pas per una bomba dels filipistes!

Apareixen dues monges, cridant. Baixen l'escala fent xiscles.

LLORENS: Mireu!! Dues monges escapades del convent de Sant Pere!

MONGES (*molt exagerades*): Socors!! Auxili!... Necessitem refugi!

PRÒSPER: Germanes! Això és una taverna!

GRASSET: I un teatre! No és pas un lloc per gent devota!

MONJA 1 (*estrafent la veu*): Necessitem ajuda! Els soldats han destruït el nostre convent... Doni'ns refugi, per l'amor de Déu Nostre Senyor Salvador de les Ànimes, per Jesucrist Nostre Senyor que al Cel Sia per redimir-nos dels nostres pecats, i per la Santa Verge Maria...

PRÒSPER: Prou, germana, prou, ja l'he entès...

SAVIOLA (*a Llorens*): Aquesta veu em sona...

De cop, la monja 1 es treu l'hàbit d'una revolada. És Narcís, actor.

PRÒSPER: Narcís!!

GRASSET (*a Josepet*): Oh, és en Narcís Niubò, el primer actor de la companyia!

JOSEPET: Doncs m'ha ben enredat!

SAVIOLA: A mi no m'has enganyat pas, Narcís! (*a Llorens.*) Oi?

LLORENS: Saviola i una servido... (*cop de colze de Saviola*) ...vull dir un servidor, hem vist de seguida que eres tu!

NARCÍS: Sí, segur!

PRÒSPER: Què hi fas, vestit de monja?

NARCÍS: És per camuflar-me, Pròsper! Les germanes del Convent de Santa Caterina m'han deixat l'hàbit per poder anar a l'església de santa Maria del Mar sense aixecar sospites!

PRÒSPER: I què hi has anat a fer a Santa Maria?

Narcís agafa de la mà l'altra monja.

NARCÍS. Hi hem anat a veure el pare Lluís Serra.

PRÒSPER: Per fer què?

NARCÍS (*abraça fort la monja*): Per casar-nos!

GRASSET i JOSEPET: Amb una monja?!

NARCÍS: No! Ella tampoc no és monja!!

La monja 2 es treu l'hàbit. És Leocàdia, vestida amb un vestit ben bonic, de colors llampants. És molt seductora. Fajol es posa molt nerviós així que la veu.

LEOCÀDIA: Bon dia.

MARIANNA: Qui és aquesta?!

JOSEPET: Leocàdia Comellas!!! La gran actriu!!

LEOCÀDIA: Josepet, què hi fas, aquí?

PRÒSPER: Benvinguda, senyora Leocàdia! És un plaer tenir una actriu de la seva categoria en el nostre modest local. (*Li besa la mà.*)

MARIANNA: Doncs tindrà molta categoria, però jo no sé qui coi és. I s'ho té molt cregut perquè no és tan guapa com es pensa.

SAVIOLA: Marianna, és la primera actriu del teatre de la Santa Creu.

LLORENS: I la que més cobra de tot Catalunya!

MARIANNA: Doncs per mi com si és la reina de Saba. (*Fa una manotada a Pròsper.*)
Si la tornes a tocar, t'arrenco els ulls.

PRÒSPER (*en veu baixa*): Marianna, dissimula...

LEOCÀDIA: Segons en Narcís, aquí s'hi fa el millor teatre de Barcelona i de tot Catalunya.

GRASSET: Si vol la meva modesta opinió, distingida Leocàdia, aquí s'hi fa el millor teatre del món.

NARCÍS: La prova és que cap dels meus companys no m'ha reconegut!

SAVIOLA: Jo sí!

NARCÍS: Au va! I què? No ens feliciteu, pel nostre casament?

PRÒSPER: Però... això del casament és... és comèdia, oi?

LEOCÀDIA: No!

Fajol, nerviós, agafa pel braç Pròsper i li parla a cau d'orella.

FAJOL: Jo...aquesta dona l'he vista pocs minuts després que em deixessin en llibertat...i anava de bracet amb un altre home, molt uniformat, molt important, i no dels nostres, precisament...

NARCÍS: Amics, companys! Voldria dir-vos unes paraules abans que no comenci la funció d'avui! Us vull comunicar... que Leocàdia i jo marxem de Barcelona demà al matí... Les coses aquí cada vegada estan pitjor...

MARIANNA: Covards!

NARCÍS: No ho fem pas per covardia, Marianna! El teatre de la Santa Creu acabarà tancant. I la Leocàdia té ofertes de treball de teatres fora de Barcelona...

JOSEPET: No pot ser... El nostre director ja ho sap, això, senyora Leocàdia?

LEOCÀDIA: Encara no, Josepet. Però la meva decisió és irrevocable.

PRÒSPER: Ens abandones, Narcís? Tu? El nostre millor actor?

NARCÍS: La decisió no ha estat pas fàcil, Pròsper. Us estimo i sou la meva família... Però la Leocàdia ha rebut una oferta per ser primera actriu a París. Des que va morir la gran Champmeslé, busquen una actriu de la seva talla i a França no n'han trobat cap. L'oferta és pel teatre més prestigiós del món!

PRÒSPER: Quin teatre és?

NARCÍS: La Comédie Française! Fundada pel gran Jean-Baptiste Poquelin!

SAVIOLA, MARIANNA I LLORENS: Eh?

PRÒSPER: Molière.

SAVIOLA, MARIANNA I LLORENS: Ah!

FAJOL: Qui és aquest?

GRASSET: Un autor més o menys com el nostre Fontanella.

NARCÍS: Molt millor, perdona! Ja li agradaria, a en Fontanella, tenir la meitat del seu talent! Molière va crear a París la Comédie! I és on Leocàdia pot ser contractada. Allà els actors i actrius viuen a sou de l'Estat i per tota la vida!

SAVIOLA, MARIANNA, LLORENS: Què dius ara?!

GRASSET: Sí, però pagats pel rei Lluís XIV, el dèspota més gran d'Europa i el principal enemic dels catalans! Això és traïció!

NARCÍS: És supervivència! I l'enemic no és el francès! És el Borbó espanyol! Felip VI!

GRASSET: Però si Lluís XIV és el seu avi! El cap suprem dels Borbons! El rei més tirànic que ha vist Europa en tota la seva història. El rei Sol!

LEOCÀDIA. Protector de les arts, del teatre, la dansa i la música... Mai cap altra monarca ha destinat tants diners de les arques públiques a l'art i a la ciència com ell!

GRASSET: Per benefici propi! Per narcisisme! Us dic que aquest home és enemic de Catalunya! Va convertir el seu nét Felip d'Anjou en el nostre rival! Si acaba venent-nos, el nostre poble morirà...

PRÒSPER: Prou! Recordo que al meu local està prohibit parlar de política! (*A Narcís i Leocàdia.*) Us ho heu rumiat bé?

LEOCÀDIA: Al teatre de la Santa Creu ja no hi vull tornar.

PRÒSPER: Vol que la contracti jo, pel meu local? A mi cap guerra no em farà pas tancar el Lloro Groc! Encara que la guanyin els filipistes.

MARIANNA: Si contractes aquesta dona, a mi ja m'has vist prou.

PRÒSPER: Calla, Marianna! Va. Narcís... què hi dius?

NARCÍS: No, Pròsper.

LEOCÀDIA: L'hi agraeixo molt, senyor Pròsper. De fet... si no he vingut abans és perquè en Narcís no volia... (*No acaba la frase.*)

PRÒSPER. Què?

LEOCÀDIA: ... que em barregés amb els joves i la gent d'aquest local. És molt gelós, en Narcís... Ara, a canvi, si volen, aquesta nit els puc oferir, de franc, una petita actuació com a mostra d'agraïment per endur-me el seu primer actor amb mi a París.

GRASSET i JOSEPET (*aplaudint*). Sí, molt bé, molt bé!

MARIANNA: Molt malament!

Fajol, nerviós, agafa Pròsper del braç i li diu coses a cau d'orella.

NARCÍS: Si els fas un dels teus monòlegs tràgics, deixaràs els espectadors bocabadats.

LEOCÀDIA: Però abans vull passar per casa a agafar l'equipatge. Sortim a primera hora del matí en un carruatge...

GRASSET: Un carruatge? Si tota la ciutat està assetjada...

LEOCÀDIA. Bé,... per la meva feina al teatre de la Santa Creu, tinc alguns contactes...

MARIANNA: Ja... M'agradaria veure'ls, aquests contactes...

SAVIOLA: No deuen pas tenir un lloc lliure, al carruatge?

LLORENS: Dos!

LEOCÀDIA: No, ho sento, senyores.

SAVIOLA i LLORENS: Senyors!

LEOCÀDIA. Ai, perdó. Tenen un aspecte tan delicat que m'havia confós, mil disculpes.

(Agafa Saviola i Llorens a part i els diu en veu baixa. Conversa amb ells a part.)

A mi no m'ensarronareu, estimades. A una actriu de la meva categoria no se l'enganya pas tan fàcilment, us podeu abaixar els calçons?

SAVIOLA i LLORENS *(a part, a Leocàdia)*: No.

LEOCÀDIA: Reconeixeu que sou dones, doncs?

SAVIOLA: No ho digui a ningú, sisplau!

LEOCÀDIA: Per què aneu disfressades d'home?

SAVIOLA: Perquè així ens toquen millors papers a les comèdies!

LLORENS: Els papers de dona són sempre d'idiota i de nena consentida!

SAVIOLA: De bleda assolellada.

LEOCÀDIA: No pas els que jo interpreto a la Santa Creu. Jo sempre faig les reines torturades, les mares homicides, les amants despitades... Sempre m'he negat a fer papers denigrants per a una dona.

LLORENS: Per això nosaltres anem d'homes!

LEOCÀDIA: I no ho sap ningú?! *(Elles fan que no.)* Ni el vostre director Pròsper? *(Fan que no.)* Debeu ser molt bones actrius, realment...

SAVIOLA: Que quedi en secret entre nosaltres, eh?

Narcís s'acosta a Leocàdia, Saviola i Llorens.

NARCÍS: De què parles amb els meus companys Llorens i Saviola, estimada Leocàdia?

LEOCÀDIA: De res, estimat Narcís. Coses de l'ofici...

NARCÍS (*enfadat, a Saviola i Llorenç*): Estàveu tirant-li els trastos a la Leocàdia, potser?!

SAVIOLA i LLORENS: Nosaltres?! I ara!!

SAVIOLA (*molt masculina*): No, però... cal reconèixer que tens bon gust, eh, Narcís!

LLORENS (*fent de masclet*): És tota una dama!

SAVIOLA: I guapa guapa guapa!

LLORENS: Si no estigués compromesa, ara mateix demanaria la seva mà.

Mentrestant, Pròsper agafa Leocàdia per banda.

PRÒSPER (*a part, a Leocàdia*): Jo de vostè aniria una mica més amb compte...

LEOCÀDIA: Què vol dir?

PRÒSPER: L'han vista massa sovint amb companyia d'altres homes, em sembla... I no de qualsevol, precisament...

LEOCÀDIA: Qui l'hi ha dit? (*Mira Fajol.*) Aquell perdulari? I se'l creu?

PRÒSPER: Per què hauria de mentir-me?

NARCÍS (*acostant-s'hi*): Tu també, director, t'atreveixes a galantejar amb la meva dona?

MARIANNA: Si ho fa, li arrenco els ulls i li tallo la llengua, i així no podrà ni mirar ni parlar amb cap altra dona a la seva vida...

PRÒSPER: Li preguntava pels detalls del carruatge que us ha de dur a París demà. Sense salconduits no podreu travessar Catalunya ni passar la frontera.

LEOCÀDIA: Però ja li he dit que estigui tranquil... Tenim tota la documentació i no ens passarà res. I ara, si ens disculpen, anem a buscar l'equipatge i tornem.

GRASSET: L'esperarem ansiosament, senyora Leocàdia, per veure la seva darrera actuació a la nostra ciutat!

JOSEPET: Serà espaterrant, segur! I molt emocionant, sabent que serà l'última que veurem... (*S'emociona i plora.*)

LEOCÀDIA (*se li acosta i li posa una mà a l'espatlla*): Amic Josepet, enyoraré els teus vestits. M'emportaré tots els que m'has fet durant aquesrs anys. Estic segur que

a la Comédie Française de París no hi haurà cap sastre amb els teus dits de mag.

Narcís i Leocàdia surten.

JOSEPET (*emocionat*): Has sentit el que m'ha dit, Grasset?! Dits de mag!

Se sent soroll al carrer. Pròsper s'acosta a l'escala.

PRÒSPER: Ara sí, ara sí!! Arriben els nostres espectadors! Saviola, Llorens, un de vosaltres aneu a buscar la resta de la companyia!

LLORENS: Ja hi vaig jo! (*Surt corrents.*)

PRÒSPER (*a Grasset i Josepet*): A partir d'ara, res del que passi aquí serà real. Recordin que els nobles que vénen aquí busquen emocions fortes! Per això els tractarem com...

Apareixen dalt de l'escala el Comte de Montemar i el tinent Armendáriz. Vesteixen d'uniforme, amb espases.

PRÒSPER: ...Hola, bandarres! Benvinguts al Lloro Groc, traïdors a la pàtria, escòria! Tingueu la bondat d'asseure-us a una de les nostres taules, estimats porcs...

MONTEMAR: No era la petita Leocàdia del Teatre de la Santa Creu, la que acaba de sortir d'aquí...?

PRÒSPER. Sí que ho era. Però... no hi teniu res a fer! Molts homes la pretenen però ella ara ja és una dona honesta...

MONTEMAR: Honest, la Leocàdia? No em faci riure!

PRÒSPER: No en parleu així, d'ella, que aquest jove amant vostre... (*assenyala Armendáriz*) es posarà gelós i s'enfadarà.

ARMENDÁRIZ: Amant d'un home, jo?! Com s'atreveix?

Armendáriz va per apallissar Pròsper però Montemar l'agafa.

MONTEMAR: Quiet! És una broma! Ja t'he contat com les gasten, aquí dintre.

ARMENDARIZ: I tota l'estona serà així?

MONTEMAR: No. Serà pitjor. Encara no ha passat res! Porta'ns vi, Pròsper.

PRÒSPER: Per culpa de vostès i de l'exèrcit borbònic, ja no ens porten vi. A partir de demà s'hauran de beure les seves pròpies aigües!

ARMENDÁRIZ: Serà porc?! (*Pròsper va al taulell, Montemar i ell van a una taula, molt a prop d'on seu Saviola.*) És horrorós, aquest individu.

MONTEMAR: Pensa que tot és broma. I que al carrer ens diuen coses semblants o molt pitjors, i de veritat!

ARMENDÁRIZ: Aquests catalans austriacistes tenen els dies comptats!

MONTEMAR: Va, va... si en el fons són bona gent... La guerra la tenen absolutament perduda... A mi ara em fan pena,... per això quan m'insulten aquí dintre, penso: deixa'ls fer, als pobres, que s'esbravin, ja que fora d'aquestes parets ho tenen tan fotut...

Arriba Llorens.

LLORENS: (*A Saviola. Per Armendáriz i Montemar.*) Aquests dos volen gresca o què?

SAVIOLA: De moment, mirem-los amb mirada assassina, a veure com reaccionen. (*Ho fan.*)

ARMENDÁRIZ (*mirant Saviola i Llorens.*): Has vist com ens miren? (*Es duu la mà a l'espasa i va per desenfundar.*)

JOSEPET (*a Grasset, veu baixa*): Ai, ai, que aquest home vol desenfundar l'espasa!

GRASSET: No pateixis! En Pròsper no deixarà mai que hi hagi violència de veritat.

SAVIOLA (*A Llorens, en veu baixa.*): Ataquem una mica més?

LLORENS (*veu baixa*): Va, sí, vinga...

SAVIOLA (*A Armendáriz*): Tu, gallina!

LLORENS: Et penses que ets molt important?!

SAVIOLA: Doncs a mi em sembles un mitja merda!

Saviola i Llorens riuen. Armendáriz no pot més i s'aixeca i treu l'espasa.

MONTEMAR (*aturant Armendáriz*): Què fas, Armendáriz!? No facis el ridícul! Són la gent més honrada del món: actors! Et garanteixo que t'has assegut a taula amb delinqüents molt més perillosos.

LLORENS: I tant! Sense anar més lluny, els seus companys de regiment!

SAVIOLA: O la seva família!

ARMENDÁRIZ: La meua família, delinqüents?! (*Va per lluitar, Montemar el frena.*)

Arriben Ramoneta i Josepa, actrius. Són molt rialleres i sorolloses.

RAMONETA I JOSEPA (*alhora*): Bon dia a tothom!

JOSEPA: Barcelona crema...

RAMONETA: ...i nosaltres també! (*Es llepa un dit, el posa a la natja i fa soroll com de vapor.*) Xxxsss! (*Riures generals.*)

MONTEMAR: Que Déu us beneeixi, estimadíssimes senyores! Veniu a seure amb nosaltres!

RAMONETA: Som-hi! Vine, Josepa. (*A Montemar.*) És que és una mica tímida, la Josepa! (*Per Armendáriz*): Saluda aquest jove cavaller.

JOSEPA: Bona tarda, jove cavaller!

ARMENDÁRIZ: Bo... bo... bo... bona tarda!

MONTEMAR: Aquest home sempre quequeja quan veu una dama bonica!

RAMONETA (*a Josepa*): Quina monada, oi?

JOSEPA (*A Ramoneta*): Ai, no sé...

RAMONETA: Vinga, llença-t'hi, dona! Que té pinta de ser molt ric!

GRASSET: Que volen seure amb nosaltres?

MONTEMAR: Nosaltres les hem vist primer!

JOSEPA (*a Ramoneta, després de mirar Grasset i Josepet*): Qui té més pasta?...

RAMONETA (*assenyalant Montemar i Armendáriz*): Aquests, sens dubte. Aquell és en Grasset. Filòsof. Pelat com una rata.

MONTEMAR: Vinguin amb nosaltres, senyores...

Pròsper se'ls acosta.

PRÒSPER. Què voldran prendre, estimades... (*amb èmfasi*) ...duquesses?

ARMENDÁRIZ: Duquesses...?!

RAMONETA: Duquesses, duquesses, sí, què s'havien pensat?!

JOSEPA: Oh, i tant, duquesses, duquesses, però duquesses de veritat, eh?

Saviola i Llorens es peten de riure.

MONTEMAR: Taverner! Porta el millor licor que tinguis per calmar la set d'aquestes dues... duquesses!

JOSEPA: Ui, no, jo licor no, que l'alcohol a mi em fa fer bestieses...

MONTEMAR: Millor. (*A Armendáriz.*) Oi? (*Agafa Josepa del braç i la fa seure damunt les cames d'Armendáriz. Agafa Ramoneta i se l'asseu a la falda.*)

RAMONETA: Oh! Quin home!

MONTEMAR: Jo també sóc tot foc, estimada!

RAMONETA: A veure si haurem de fer venir els bombers, doncs!

ARMENDÁRIZ (*a Josepa*): Es...es...es...està com...com... còmoda?

JOSEPA: Mo...mo...mo...moltíssim, se...se...se...senyor!

ARMENDÁRIZ: Se... se... se... se'n fo... fo... fo... fot?

RAMONETA: No! Ella és molt tímida i quan li agrada molt algú... quequeja!

MONTEMAR: Com ell! Quina casualitat! (*A Armendáriz*) Esteu fets l'un per l'altra!

De cop, Saviola s'acosta a Armendáriz i comença a cridar.

SAVIOLA: Miserable seductor! Covard! Mala persona! Lladre! Trinxeraire!

ARMENDÁRIZ: Què passa?!

SAVIOLA (*agafa Josepa del braç i se l'emporta*): Aquesta dona és meva!

MONTEMAR (*a Armendáriz*): Fa broma! (*A Saviola.*) Doncs s'aguanta! Cornut!

SAVIOLA: Cornut, jo?!!!!

ARMENDÁRIZ: A veure... És la seva dona o no és la seva dona?!

SAVIOLA: Sí!

MONTEMAR (*a Armendáriz*): Que no!

SAVIOLA: Ens batem en duel?!

JOSEPA: Saviola, que la teva espasa és de llautó però la seva és de debò, eh?

SAVIOLA: S'atreveix a lluitar amb mi, sí o no, aguiló!, vigatà!, imperial!, botifler!!

ARMENDÁRIZ (*desenfunda l'espasa*): Què m'ha dit?!!!! En guàrdia!

Armendáriz fa uns passos ridículs d'esgrima, com anant a lluitar. Saviola no fa res i se'l mira. Quan Armendáriz acaba les passes, Saviola se'n riu. Tothom riu.

ARMENDÁRIZ: Es bu...bu...burlen de mi?!

JOSEPA: N.... nn... no... no... I a... i a... i ara!

Riuen. Apareix Albert Dameto, marquès de Bellpuig.

BELLPUIG: Bona tarda a tothom! Veig que està molt animat, això!

RAMONETA (*va ràpida on és Josepeta i li diu*): Don Albert Dameto i Rocabertí, Marquès de Bellpuig!

JOSEPA: Té més diners que aquests dos?

RAMONETA: Molts més!

Bellpuig va cap a una taula. Josepa i Ramoneta corren cap a ell.

JOSEPA I RAMONETA: Estimadíssim Don Albert Dameto i Rocabertí, Marquès de Bellpuig!!

BELLPUIG: Estimades senyores....

JOSEPA i RAMONETA: ...Duquesses!

BELLPUIG: Duquesses? Quin honor... Al seus peus, estimades dames... I de quin ducat són?

RAMONETA: Del Ducat de la...de la...

JOSEPA: ....de la Floresta!!

BELLPUIG: Ah, Duquesses de la Floresta?

JOSEPA: Sí, de la Floresta... Florida!

BELLPUIG: Oh, oh, de la Floresta Florida....!

RAMONETA (*en veu baixa a Josepa*): On és aquest Ducat?

JOSEPA (*veu baixa*): Jo què sé, m'ho acabo d'inventar!

BELLPUIG: Taverner! Xampany francès per les duquesses Florides de la Floresta!

JOSEPA (*corregint*) ...De la Floresta Florida!

BELLPUIG: Ai, perdó!

PRÒSPER: Xampany Francès, diu? I això què és?

BELLPUIG: No tenen cap ampolla de xampany? El nou vi escumós que fa furor a tot França, que el monjo Dom Perignon ha posat tant de moda?

MARIANNA: En teníem deu ampolles però les vam llençar! No ens agrada re que vingui de França, aquí!

PRÒSPER: Marianna! (*A Bellpuig*). Fa broma, és clar!

BELLPUIG: Doncs amb què puc obsequiar aquestes duquesses?

ARMENDÁRIZ: Amb res! Estaven amb nosaltres!

GRASSET: La cosa s'anima!

BELLPUIG (*referit a Armendáriz*): Què diu, aquest home?

JOSEPA: Res, no li faci cas!

PRÒSPER: Encara ens queda un culet de vi.

BELLPUIG: Per a les duquesses!

JOSEPET: Es veu d'una hora lluny que no són duquesses!

GRASSET: Calla!

Entren Llinàs, Bastero i Patiño, tres marqueses.

LLINÀS: Bon dia!

BASTERO: Bon dia a la concurrència!

PATIÑO: Bon dia a tothom excepte als austriacistes!

MONTEMAR. Aquí al Lloro Groc no n'hi ha d'austriacistes! Oi, Taverner?

PRÒSPER: Cap ni un! (*Mira la resta.*) Oi?

SAVIOLA, LLORENS, JOSEPA, RAMONETA, FAJOL, GRASSET i JOSEPET: No, no... cap ni un!

PRÒSPER: Estimades marqueses... Passin, passin i posin-se còmodes!

JOSEPET (*a Grasset*): A aquestes, ja no se'ls nota tant que són marqueses de mentida.

GRASSET: És que em penso que ho són de veritat.

JOSEPET: Jo m'estic fent un bon embolic, ja...

PATIÑO (*A Marianna*): Vostè no ha dit res! No serà pas austriacista, senyoreta?!

MARIANNA: Jo sóc el que em dóna la gana!

PATIÑO (*agafant-la pel braç*): Què ha dit?!

MARIANNA: Que visca el rei Carles III !!!

LLINÀS, BASTERO, PATIÑO, MONTEMAR, ARMENDÁRIZ, BELLPUIG: Com?!

PATIÑO: Què són aquestes proclames! Digui: Visca el rei Felip VI!

MARIANNA: Abans, morta!!

PRÒSPER: Vinga, vinga, senyors, calma... No veuen que ho fa per provocar? No recorden les regles del Lloro Groc? No saben que aquí mai se sap què és veritat i què mentida?

MARIANNA: El que dic és veritat!

BELLPUIG: No sembla pas que fingeixi, no...

PRÒSPER (*traient ferro*): Mira que és bona actriu, eh?! Els està fent creure que odia els filipistes i no és veritat! En realitat els adora! (*Mira Marianna severament.*) Oi?!

Entren Bassols i Catà, amb el Guàrdia, tots vestits de paisà.

MONTEMAR: Val més que sigui bona actriu i que ens estigui enganyant, perquè si és veritat que odia els filipistes, ho té ben malament...

CATÀ: Ja ha començat l'espectacle?

PRÒSPER: Al Lloro Groc, no hi ha inici ni final d'espectacle. Passin, senyors!

BELLPUIG: Qui són aquests?

BASSOLS: Bassols, comandant de la Coronela...

CATÀ: Catà, capità també de la Coronela...

LLINÀS, BASTERO, PATIÑO, MONTEMAR, ARMENDÁRIZ, BELLPUIG: De la Coronela?!

Els nobles s'aixequen i s'encaren amb Bassols, Catà i el Guàrdia. Els homes, a punt de lluita.

PRÒSPER. Són... actors que interpreten comandants de la Coronela, senyors!... Que no veu, que no porten ni tan sols uniforme... On han vist vostès alts càrrecs de l'exèrcit austriacista vestits de paisà?

LLINÀS, BASTERO, PATIÑO, MONTEMAR, ARMENDÁRIZ, BELLPUIG (*alleujats*): Ah!

GUÀRDIA: Què diu ara, aquest home?

BASSOLS (*entre dents*): Calla, i dissimula...

Bassols, Catà i el Guàrdia s'asseuen a prop de Grasset i Josepet. Parlen perquè la resta no els escoltin.

GRASSET (*veu baixa*): Com va la cosa als carrers, comandants?

BASSOLS (*veu baixa*): Molt malament! El duc de Berwick està arrasant tota la ciutat amb les seves tropes! El Convent de Sant Agustí acaba de caure!

CATÀ: Si no arribem a anar de paisà, ens haurien detingut!

BASSOLS: Diuen que el Conseller en Cap, Rafael Casanova està greument ferit! I el Tinent Mariscal Antoni de Villarroel també! Estem perduts!

BELLPUIG: Pròsper!

PRÒSPER: Mani, senyor!

BELLPUIG: Feu-nos alguna escena de les vostres. Ens avorrim!

PRÒSPER: De seguida, senyor. Avui els tinc preparat un número nou... Un número una mica... sagnant i... i... picant...

MONTEMAR: Picant? Així m'agrada!

LLINÀS: Serà una història escabrosa?

PRÒSPER: I tant! Els deixarà bocabadats.

LLINÀS: Que bé!

BASTERO: Ens farà por?

PRÒSPER: Terror!

BASTERO: Meravellós!

PATIÑO: Serà una història repugnant?

PRÒSPER: Fastigosa i vomitiva!

PATIÑO: Oh, que bé, m'encanta!

MONTEMAR: No deia que era picantona? Que no hi haurà... sexe?

PRÒSPER: També, també!

BELLPUIG I ARMENDÁRIZ: Fantàstic!

LLINÀS, BASTERO i PATIÑO: Que comenci! Que comenci!

Pròsper va a on és Fajol, que estava mig amagat, i l'agafa i el fa pujar a una cadira.

PRÒSPER. El número es titula: "El Bull Negre i la Secallona, o la història truculenta del Nebot i la Tieta Picantona"

Aplaudiments de la concurrència.

FAJOL (*entre dents*): No es deia pas Secallona, la meva tieta!

PRÒSPER (*veu baixa, mentre puja Fajol a la cadira*): És igual, burro, va, puja aquí dalt i demostra'm que saps fer comèdia, si vols que et contracti. I ja pots fer-ho bé i distreure'ls de tot el que està passant a fora... Que si aquests no queden contents i es pensen que som tots austriacistes, ens tanquen la barraca i ens maten a tots! (*Veu alta.*) Preparats, senyores i senyors? Endavant, Bull Negre!

FAJOL (*damunt de la cadira, declamant patèticament*): Em dic Bull Negre o Fajol i des que era ben petit...sempre he sigut eixerit... i alegre com un flabiol...

BELLPUIG. Oh, si rima i tot!

FAJOL: Un bon dia, ma tieta, que tenia bones....bones...

MONTEMAR, BELLPUIG i ARMENDÁRIZ: ...Bones què? La tieta... tenia bones....?

FAJOL: ...Intencions!

MONTEMAR: Això no rima!

FAJOL: Tenia intencions...netes! Això, un bon dia, ma tieta, que tenia intencions netes...

GRASSET: Intencions netes? No havia sentit mai una expressió així...

FAJOL: És perquè rimi, home!

BELLPUIG: Bé, què li va fer la tieta de les intencions netes?

FAJOL: Em va agafar les... manetes i em va dir: estimat Fajol...

LLINÀS, BASTERO O PATIÑO: Toca't el flabiol! (*Riuen.*) Ha ha ha!

Tots riuen.

FAJOL: Això no m'ho va pas dir, la meva tieta! Si no deixen de riure, no els explico la història, eh?!

GRASSET: Callin, senyors, callin! A veure, Fajol... Què li va dir, doncs la tieta...?

FAJOL: A mi se m'acabaven de morir els pares i jo estava trist i afligit i per això...

MONTEMAR: No rima res del que està dient ara!

LLINÀS, BASTERO, PATIÑO, MONTEMAR, ARMENDÁRIZ, BELLPUIG: Amb rima!
Amb rima! Amb rima!

FAJOL: Buf! (*Rumia.*) Mmmm... La tieta em va dir: estimat Fajol, estàs sol com un mussol, jo t'estimo més que al sol i per'xò et vull dar consol... I se'm fica

despullada dins el llit a la vesprada i a fe meva aquella nit vaig deixar d'estar afligit!

Aplaudiments. Crits.

ARMENDÁRIZ: Incest! Quin escàndol!

BELLPUIG. Més detalls, vailet!!!

BASTERO: Això, això... Com era, la tieta?

LLINÀS: Grassa, prima?

PATIÑO: Descriu-nos bé les seves... intencions, home!

Riures.

FAJOL: Ja no sé què més dir... (*A Pròsper.*) Ho faig bé o què? Les rimes les estic improvisant al moment, eh? No és pas fàcil improvisar amb rima i tot, eh?!

PRÒSPER: Molt bé, Fajol, sí sí, però ara explica'ls amb tot detall què vas fer-ne després amb la tieta?

FAJOL: Què vaig fer-ne?

PRÒSPER: Però que no la vas assassinar?!

ARMENDÁRIZ, BELLPUIG, MONTEMAR, LLINÀS, BASTERO, PATIÑO: La va assassinar! Oh! Ah! Ara sí que es posa interessant.... (*Etc.*)

FAJOL: Ai, sí, la vaig assassinar, és veritat, ja no me'n recordava... (*Veu baixa.*) Ajudeu-me, Pròsper, que jo sol no me'n surto...

PRÒSPER (*fa que sí i ajuda*): Aquí ve la part més escabrosa, senyores i senyors... En Fajol va descobrir, tot d'un plegat, que la seva tia...

FAJOL: ...m'havia enganyat!

PRÒSPER: I amb qui et va enganyar, bonic?

FAJOL: ...Doncs amb el meu millor amic!

ARMENDÁRIZ, BELLPUIG, MONTEMAR, LLINÀS, BASTERO, PATIÑO: Oh, quin escàndol.

FAJOL: I la vaig matar!

PRÒSPER (*baixet*): Però posa-hi una mica més de salsa, home...

FAJOL: I... vaig matar-la i... després...

PRÒSPER (*fluixet*): Salsa, salsa...

FAJOL: Després...vaig trossejar-la... i me la vaig cruspir... amb una bona salsa!

ARMENDÁRIZ, BELLPUIG, MONTEMAR, LLINÀS, BASTERO, PATIÑO: Oh!

FAJOL: I ja està!

Aplaudiments.

FAJOL (A Pròsper) : Ho he fet bé? Em contractareu?....

PRÒSPER: Ja ho veurem...

De cop, se sent gran cridòria a fora. Tothom calla i està expectant.

Entra un noble, Josep de Marimon, marquès de Cerdanyola.

MARIMON: Barcelona ha estat conquerida!

TOTS: Com?!

JOSEPET: És un actor, aquest també?

MARIMON: Sóc Josep de Marimon, marquès de Cerdanyola! Vinc de part de l'excel·lentíssim duc de Berwick...

JOSEPET: Per tant, no sou un actor?

MARIMON: Què diu, aquest home?! Us dic que vinc de part del gran duc de Berwick!

MARIANNA: Un assassí!

PRÒSPER: Calla!

GRASSET: Té raó! Berwick és qui ha tirat bombes sobre Barcelona els dos darrers mesos i ha assassinat els nostres conciutadans! Però no podrà amb nosaltres!

BELLPUIG: Què és aquest comentari insolent? Sou austriacista, vós?!

GRASSET: I a molta honra! Visca la ciutat de Barcelona!

MONTEMAR (A Grasset): Vós sou un altre actor, oi? Ho feu molt bé, felicitats!

MARIANNA: No! És el filòsof Grasset! El que fa discursos pel carrer contra la púrria borbònica com tots vostès.

Crits i comentaris dels dos bàndols.

PRÒSPER: Silenci! A callar tothom!!! (*Silenci. A Marimon.*) Prossegueu, senyor.

MARIMON: El duc de Berwick ha demanat reunir-se amb el conseller Casanova i el tinent Villarroel per signar la rendició!

Bellpuig, Montemar, Armendáriz, Llinàs, Bestero i Patiño esclaten a crits i aplaudiments. Els actors no saben com reaccionar.

MARIMON: El duc ha fet un escrit en què exigeix la rendició incondicional dels ciutadans de Barcelona que diu: *(Desplega un petit pergami que té a la mà, llegeix, en castellà):* "A día de hoy, 11 de septiembre de 1714 se hace saber a todos los ciudadanos de Barcelona, de Rey a vasallo, que no hay capitulación, por lo tanto deben someterse sin dilación alguna, pues de lo contrario mandaré el avance de todas mis tropas, entregándola a saco y cuchillo." Signat: James Fitz, James Stuart, duc de Berwick.

MARIANNA: A mi si no m'ho dieu en català, no ho entenc! O sigui que per mi, com si vol ploure!

JOSEPET: Ara seriosament... això és veritat o forma part de la representació...?

Apareix Narcís, molt exaltat. Porta una espasa a la mà, plena de sang.

NARCÍS: Amics, companys! Ajudeu-me!!! Socors!!!

PRÒSPER. Ara, no, Narcís! Que no saps que estan passant coses molt greus a la ciutat?!

NARCÍS: He assassinat la meva dona... i el seu amant!!! Mireu la meva espasa, encara regalima amb la sang de tots dos!!!

Murmuris de tothom. Narcís gemega i plora, desesperat.

FAJOL *(A Pròsper)*: Vostè és un bocamoll! Quan li he dit que la donota aquella, l'actriu de la Santa Creu, li posava les banyes a l'actor aquest seu, era un secret!!!

PRÒSPER: Si jo no li he dit res!! *(A Narcís.)* Calma, Narcís, a veure, explica't!

NARCÍS *(a grans crits)*: Els he mort a tots dos!! I no sabeu pas qui era ell... Jo no en sabia res... res...

PRÒSPER: Com te n'has assabentat?

NARCÍS: M'ho ha dit el capellà de la meva parròquia. Fins i tot els capellans ho sabien! *(Assenyala Fajol.)* Si ho sabia fins i tot el perdulari aquest...

FAJOL: Doncs jo sí... jo ho sabia tot!

BELLPUIG: Això es posa realment interessant...

Els nobles s'arpleguen a contemplar l'escena. Narcís plora desesperadament.

NARCÍS: Ah! Tothom ho sabia... tothom excepte jo... Un banyut!!! Sóc un banyut!!!

GRASSET: Però digui... qui era aquest amant misteriós de la seva dona?

NARCÍS. (*Mira tots els nobles.*) No crec que els agradi pas saber qui acabo de matar amb les meves pròpies mans... Per l'esquena.... Com els traïdors. Saben qui era, l'amant de la meva dona? Saben qui?! Volen saber-ho?!

LLINÀS, BASTERO, PATIÑO, MONTEMAR, ARMENDÁRIZ, BELLPUIG: Sí!!! Volem saber-ho!!!

NARCÍS: El duc de Berwick!!

TOTS: Quèeeeeee?!!!

Tots fan grans exclamacions.

FAJOL: Jo els vaig veure junts fa uns dies... A l'altra banda de la trinxera del Portal Nou... (*Molt teatral.*) Era de nit... els soldats dormien... i de cop veig una dona caminant en la foscor... Ficant-se dins la trinxera... El duc de Berwick apareix de cop i... se li llença al damunt...

TOTS: Ah!

FAJOL: ...i l'abraça...

TOTS: Ooooh!

FAJOL: ... i la besa a la boca apassionadament!

TOTS: Uuuuh!

NARCÍS: Cornut!!! Sóc un cornut!!! (*L'agafa de les solapes.*) Per què no m'ho has dit abans, miserable!?

FAJOL: Els he vist tan enamorats, vostè i la donota aquella... que em sabia greu...

PRÒSPER: ...I m'ho ha dit a mi.

NARCÍS (*A Pròsper*): Traïdor! M'ho podies haver dit tu, el meu millor amic! I he hagut d'assabentar-me per un capellà al carrer... I els he matat!

GRASSET: Un moment! Si és veritat que Berwick és mort, Barcelona està salvada!!!!

LLINÀS, BASTERO, PATIÑO, MONTEMAR, ARMENDÁRIZ, BELLPUIG: No pot ser!!!
Quin horror!!!

Apareix, a dalt de l'escala, Leocàdia, tota ensangonada.

LEOCÀDIA: Narcís!!!

TOTS: Ahhh! La morta!!!

GRASSET: La seva dona? Però que no era morta?!

Leocàdia fa una súper escena mentre diu el seu monòleg, anant de taula en taula, movent-se entre tothom, amb grans esgarips, crits, dolor i alè tràgic.

LEOCÀDIA. No... No encara! Em dessagno... Però et vull dir... que t'estimo... Sí... Sempre t'he estimat... Això del duc de Berwick... Només era per obtenir els salconduits que ens havien de dur a la frontera... a la llibertat... fora d'aquest cau ple de guerres fratricides... I sí, vaig passar una nit amb el duc, no me n'amago... però ho vaig fer només per amor a tu... per amor a nosaltres... per poder fugir a París per iniciar una nova vida i formar una família... una família d'actors... perquè els nostres fills també haurien sigut actors... els millors, com els seus pares... Però això ja no serà possible, amor... M'has clavat la teva espasa prop de cor... però no és pas aquesta, la ferida que més mal em fa... sinó la ferida de la teva gelosia... de les teves sospites... ah... m'has matat, però com que t'estimo et perdono... et perdono, amor meu...

Apareix el duc de Berwick, també ple de sang, dalt de l'escala.

BERWICK: On és l'assassí?! On és el que m'ha matat!!!!?

Tots criden.

TOTS: Ah! El duc de Berwick!!! Tampoc és mort!!!

NARCÍS: Aquí! Sóc aquí!

JOSEPET: Un altre mort que camina!?

GRASSET: Quina mala punteria que té, aquest Narcís...

BERWICK: ...Em queden pocs minuts de vida...

LEOCÀDIA. ...Ja som dos...

BERWICK: ...Jo, James Fitz-James Stuart, Duc de Berwick, he donat la meva vida primer pel gran rei sol Louis XIV i després pel seu nét Felip V... Tot han estat victòries, a la meva carrera militar! Fa mesos que lluito a mort per conquerir aquesta ciutat de rebels, de pagesos, de taverners borratxos, mercaders interessats, de comerciants i menestrals avariciosos...

GRASSET, JOSEPET, MARIANNA, FAJOL *i algun altre austriacista*: Eh! Eh! Una mica de respecte, eh?!

GRASSET: Ja hi som amb els tòpics! No pot dir altres coses dels catalans que no sigui "interessats i avariciosos"?

BERWICK: Sí! Agarrats, garrepes, rates! Millor així?!

GRASSET: No!

BERWICK: Tenia la victòria a la mà... Avui, gràcies a mi, Barcelona hauria caigut! Hauria complert els designis del gran Felip V i hauria ensorrat les vostres lleis i les vostres institucions pels segles dels segles! Però per culpa d'un imbècil... d'un actor que es creia vés a saber què... ara moro... per una història vulgar... una relliscada amb una dona de món...

LEOCÀDIA: No m'insulti, Berwick...

BERWICK: Sí! És clar que sí que t'insulto! Bandarra! Traïdora! (*Com si digués el pitjor insult del món.*) Actriu!

JOSEPA (*a Ramoneta*): Ohh, que ho ha sentit, *duquessa*? li ha dit actriu com si fos el pitjor insult del món...

RAMONETA: Oh, sí, *duquessa*! És que és una bona meuca, aquesta!

NARCÍS (*A Josepa i Ramoneta*): No insultin la meva dona moribunda!

RAMONETA i JOSEPA: Però si vostè l'ha matat!!!

LEOCÀDIA: No mereixo que a les portes de la mort se'm tracti així... Narcís... amor meu... Ets l'únic que he estimat en aquesta vida... Ja veus que el duc de Berwick no m'estima...

BERWICK: Clar que no t'estimo, barjaula! No em vas dir que estaves casada amb un actoret insignificant... (*Cau a terra, mig inconscient*)

NARCÍS: Eh, eh, eh! D'insignificant, res! I no insulti la meva estimada Leocàdia! Té més classe i més distinció que qualsevol marqueseta d'aquestes!

LLINÀS, BASTERO, PATIÑO: Mentider!

PATIÑO: Però si aquesta dona li ha posat les banyes, tanoca!

BASTERO: Com pot comparar-la amb nosaltres, insolent!

LLINÀS (*imitant l'insult de Berwick*): Actor!

PATIÑO i BASTERO (*A Llinàs*): Molt bé, sí senyora! (*A Narcís, despectivament.*) Actor!

LEOCÀDIA: Em moro, Narcís...

NARCÍS: Leocàdia, no et moris!

LEOCÀDIA: Abans de morir.... fes una cosa per mi... Al carrer, al portal, hi ha les dues persones més importants de la Ciutat... Estan greument ferides i necessiten atenció... ara que el duc Berwick morirà...

BARWICK (*retorçant-se per terra*): ...això encara està per veure...

LEOCÀDIA: Si no mor, remata'l, eh?

NARCÍS: Descuida, estimada.. Què deies de dos homes ferits?

LEOCÀDIA: Feu-los entrar i cureu-los les ferides! Barcelona i Catalunya us ho agrairan eternament... Si moro però a canvi podeu salvar aquests dos homes... ja no m'acusaran mai més de traïdora botiflera... se'm recordarà com la salvadora de la ciutat i potser passaré a la història com una heroïna, a part de la millor actriu tràgica de la història de Catalunya...

NARCÍS (*a Pròsper, Marianna, Saviola, etc.*): Feu entrar aquests homes ferits!

Saviola i Llorens entren per les espatlles Casanova, ferit. Fajol i Marianna entren Villarroel, també ferit.

LEOCÀDIA: Són els dos herois de la nostra ciutat...

GRASSET: El tinent mariscal Antoni de Villarroel i el Conseller en Cap Rafael Casanova!!!

JOSEPET: No fotis!!!

LLINÀS, BASTERO, PATIÑO, MONTEMAR, ARMENDÁRIZ, BELLPUIG: Villarroel i Casanova!!!

Gran rebombori. Els filipistes criden consignes en contra.

BERWICK: Els meus enemics!!! Mateu-los!!! Mateu-los!!!

LLINÀS, BASTERO, PATIÑO, MONTEMAR, ARMENDÁRIZ, BELLPUIG: No pot ser!!!

VILLARROEL: Berwick, estàs acabat!

CASANOVA: Berwick, no has pogut amb nosaltres!

De cop, Berwick s'aixeca, moribund, agafa l'espasa de Narcís i s'acosta a Casanova i Villarroel amb intenció de matar-los.

BERWICK: Jo guanyaré la guerra...!!

NARCÍS: Noooooo!!!

De cop, Narcís s'interposa entre Berwick i Casanova i Villarroel. Berwick clava l'espasa a l'estómac d'en Narcís. Leocàdia crida i s'arrossega cap a ell. Narcís cau amb l'espasa clavada al cos.

LEOCÀDIA: Noooooo! (*Cau sobre d'ell.*)

NARCÍS: Leocàdia.... t'estimo.... tots dos passarem a la història com a....herois....

LEOCÀDIA (*agonitzant*): Visca Barcelona... Visca Catalunya..., Visca nosaltres...

Narcís i Leocàdia moren.

VILLARROEL: Conseller en Cap Rafael Casanova!

CASANOVA: Tinent mariscal Antonio de Villarroel!

VILLARROEL: Toni, pels amics.

CASANOVA: Toni!

VILLARROEL: Rafa!

CASANOVA: No, m'estimo més Rafel.

VILLARROEL: Rafel!

CASANOVA: Toni.

CASANOVA i VILLARROEL: La història ens reclama!!

Casanova i Villarroel agafen l'espasa que està clavada al cos d'en Narcís i van per clavar-la al cos de Berwick.

BASSOLS, CATÀ i GUÀRDIA (*aixecant-se*): Un moment!

BASSOLS: Nosaltres no som pas espectadors normals... Jo sóc Francesc de Bassols, comandant del cinquè regiment de la Coronela!

CATÀ: I jo Joan Catà i Renau, capità de la Coronela!

GUÀRDIA: I jo un guàrdia al seu servei!

LLINÀS, BASTERO, PATIÑO, MONTEMAR, ARMENDÁRIZ, BELLPUIG: Traïdors!

BELLPUIG. Estaven camuflats entre nosaltres com si fossin dels nostres!

MONTEMAR: Ens podrien haver clavat un punyal per l'esquena mentre miràvem l'espectacle!

CASANOVA: Què voleu, Bassols?

BASSOLS: Volem tenir l'honor de contribuir a la victòria final! Senyor Conseller en Cap, doneu-me aquesta espasa. Nosaltres rematarem en Berwick!

Per uns moments, Villarroel i Casanova dubten.

CASANOVA: Gràcies per l'ofertament. Però en ser Berwick un dels més grans enemics de la pàtria catalana...

VILLARROEL: ...ho farem nosaltres!

CASANOVA (A Catà i Bassols): Aparteu-vos!

Aparten Bassols i Catà. Casanova i Villarroel agafen l'espasa del cos mort de Narcís, s'acosten a Berwick que agonitza per terra i, aferrant l'espasa entre els dos, la claven al pit de Berwick. Un esquitx de sang esclata i taca algun dels nobles. Grans crits de tothom.

VILLARROEL: Pagaràs a l'infern tot el mal que vas cometre als ciutadans lliures de Barcelona!

Berwick agonitza, es redreça, crida i finalment, cau i mor.

CASANOVA I VILLARROEL: Avui, 11 de setembre de 1714, els catalans hem guanyat la guerra. Visca el rei Carles III!

MARIANNA, GRASSET, JOSEPET, BASSOLS, CATÀ, FAJOL, SAVIOLA, etc: Visca!!!

LLINÀS, BASTERO, PATIÑO, MONTEMAR, ARMENDÁRIZ, BELLPUIG: Nooo!!! Si ells han guanyat, nosaltres hem perdut!!!

VILLARROEL: Conseller en Cap Rafael Casanova, Rafel pels amics?

CASANOVA: Tinent Antonio de Villarroel, Toni pels amics?

VILLARROEL: Anem a la Plaça de Sant Jaume, al Palau de la Generalitat a donar la bona nova.

CATÀ: Conseller? Els comandants i oficials de la Coronela us acompanyem.

CASANOVA: No! Quedin-se aquí... (*Mira els nobles.*) Aquesta gent ara és botí de guerra!

BELLPUIG: Botí de guerra, nosaltres?!

MONTEMAR: Això, mai!!!

ARMENDÁRIZ: No és possible!!

LLINÀS, BASTERO, PATIÑO: Ens faran presoneres?! Ahhhh!!!!

MARIANNA: Sí!!! Les durem a les masmorres i les assotaran amb un fuet de pues de ferro rovellades fins que la pell els caigui a tires...!!

LLINÀS, BASTERO, PATIÑO: Ahhhhh!!!

VILLARROEL: Bé. Marxem! Visca Barcelona!!!

MARIANNA, GRASSET, JOSEPET, BASSOLS, CATÀ, FAJOL, SAVIOLA, etc: Visca!!!

Rafel Casanova i Antoni de Villarroel marxen entre crits de victòria dels actors. Tots els nobles estan estupefactes.

Es produeix un silenci. S'han fet dos bàndols al Lloro Groc: els del actors de la companyia i altres austriacistes i el dels nobles filipistes, que estan astorats. Es produeix un silenci. De cop, Montemar comença a aplaudir.

MONTEMAR: Molt bé! Bravo!!

Bellpuig, Armendáriz i la resta de nobles comencen a aplaudir.

BELLPUIG: Bravo!

ARMENDÁRIZ: Molt bona comèdia!!

BELLPUIG: Per uns moments, ens ho havíem cregut, eh?

LLINÀS, BASTERO, PATIÑO: Ah, era mentida?!

BELLPUIG: És clar, dones!

LLINÀS: Oh quina mala estona que he passat!

BASTERO: Ai, sí, quin espant!

PATIÑO: Molt bé, ho han fet mooooolt bé... (*Aplaudeix.*)

Aplaudeixen cada vegada més.

MONTEMAR: Que no saluden?

BELLPUIG (*als "cadàvers"*): Vinga, que s'ha acabat la comèdia... Aixequin-se...!

GRASSET: Si ha estat comèdia, ho han fet estupendament...

JOSEPET: Oh, i tant! Jo m'ho he cregut tot!

BELLPUIG: M'ha encantat! Bravo!

LLINÀS: Molt bona actuació, eh?, felicitats!

BASTERO: Ja ha acabat, oi?

PATIÑO: Sí, sí, que saludin, que els hem d'aplaudir!

LLINÀS, BESTERO, PATIÑO: Que saludin! Que saludin...!

Pròsper ha anat on hi ha els cossos de Berwick, Leocàdia i Narcís. Els toca. Els sacseja perquè reaccionin. Tothom està expectant. Cap dels tres cossos no es mou.

PRÒSPER: Em sembla que... No... No, no. No és cap comèdia... (*Mostra la mà plena de sang. L'ensuma i la llepa.*) Això és sang de debò!

Estupor. Crits generalitzats.

PRÒSPER: En Narcís, el nostre millor actor, ha mort...

LLINÀS, BASTERO, PATIÑO, MONTEMAR, ARMENDÁRIZ, BELLPUIG: Oh!!!

BASSOLS: Però ha mort per una bona causa: ha salvat Barcelona!

LLINÀS, BASTERO I PATIÑO: Quin horror!

ARMENDÁRIZ: Per tant és veritat que els partidaris de Carles III han guanyat la guerra?

CATÀ: Oh i tant!

LLINÀS: Què farem nosaltres?!

BASTERO: Nosaltres som filipistes! Si sortim al carrer, ens detindran.

MARIANNA: A les masmorres!!!

LLINÀS, BASTERO, PATIÑO: Ahhh!!!!

BELLPUIG: Calma, calma... Jo sóc marquès, a mi no em poden fer res.

MARIMON: Jo també sóc marquès, el marquès de Cerdanyola i a mi tampoc no em poden fer res...

ARMENDÁRIZ: (*Assenyala Berwick*) Sí! I ell era duc i mi-te'l...!!

MARIMON (*va cap al cos de Berwick*): A mi m'agradaria veure'l de prop... Jo conec el duc de Berwick i...

PRÒSPER: Em sap greu, senyor marquès... Ara cridaré els guàrdies perquè facin l'aixecament dels cadàvers... No es poden tocar! Enretiri's...

GRASSET: I millor que, quan vinguin, vostès ja no siguin aquí si no volen que els detinguin.

BELLPUIG: Tenen raó. Estem en perill... (*Mira a Ramoneta i Josepa.*) Vostès, duquesses, també estan en perill.

RAMONETA i JOSEPA: Nosaltres no som duquesses!!!

RAMONETA: Som actrius, senyor tinent!

JOSEPA: Actrius de la companyia del Lloro Groc!

ARMENDÁRIZ (*a Pròsper*): És ve...ve...ve...veritat?

JOSEPA: Sss...ss...ssí, se... se... senyor!

ARMENDÁRIZ (*A Pròsper*): És actriu vostra, si...sí o no...no?

PRÒSPER: Jo... no puc dir res...

JOSEPA: Reconeix que la Ramoneta i una servidora som actrius del Lloro Groc! Que si no encara vindran i ens detindran com a la xusma aquesta!

LLINÀS, BASTERO i PATIÑO: Mira qui parla!

PRÒSPER: Està bé. Sí. Ho són.

RAMONETA (*als nobles*): I com bones ciutadanes que som, escolti el que els direm...
Vinga, nena, a ple pulmó:

RAMONETA i JOSEPA: Visca el rei Carles III!!!

BASSOLS, CATÀ, GUÀRDIA, GRASSET, MARIANNA, JOSEPET: Sí! Visca!

BELLPUIG: Això és intolerable!!

SAVIOLA: Ja que surten les veritats... en Llorens i jo també us hem de dir una cosa...

LLORENS: No, no, quina vergonya!!!

SAVIOLA: Va, Llorens, fora màscares!

LLORENS: Està bé...

JOSEPET: Aquests no poden dir: "nosaltres no som actors", perquè ja sabem que ho són.

SAVIOLA i LLORENS: Nosaltres no som actors!!!

JOSEPET: Òndima!

MONTEMAR: Què són, si no són actors?

BELLPUIG: Espies?!

Saviola i Llorens es treuen perruques o similar i ensenyen cabells de dona.

SAVIOLA i LLORENS: Som actrius!!

Exclamacions.

PRÒSPER. Bé, hi ha algú més que ens vulgui revelar el seu secret?

BELLPUIG (*A Fajol*): Va, confessi que això d'embolicar-se amb la seva tia, matar-la i cruspir-se-la sencera és la mentida més absurda de la història del teatre!

FAJOL. No, no, això meu era veritat! Ho juro!

MONTEMAR: Au, va!

FAJOL: Bé, sencera, sencera no me la vaig cruspir, ho confesso. Els ossos, les ungles i els cabells només els vaig xarrupar...

LLINÀS, BASTERO, PATIÑO: Ai quin fàstic!

PRÒSPER: Ara sí que ho has fet bé, Fajol... S'ho han cregut.

FAJOL: Però si és veritat!

MARIANNA: Bé, senyors! Què n'hem de fer, de tots vostès?!

ARMENDÁRIZ, BELLPUIG, MONTEMAR, LLINÀS, BASTERO, PATIÑO: Res! A nosaltres no ens poden fer res! No s'atreveixin a tocar-nos! Jo no vull anar a la presó! (*Crits i confusió.*)

BELLPUIG (*A ple pulmó:*) Callin!!! (*Tots callen.*) No pot ser veritat això que hem vist! (*A Marimon.*) Però vostè, senyor comte de Cerdanyola, no havia dit abans que Casanova i Villarroel havien signat la rendició?!

MARIMON: Sí, ho havia dit...

MONTEMAR: No venia de part del duc de Berwick?!

MARIMON: Sí, ja ho he dit... Però ha estat abans que... aquest actor li clavés l'espasa... i jo...

ARMENDÁRIZ: Havia dit que els filipistes havíem guanyat la guerra! Ens ha mentit!

MARIMON: No! Aquí tenen el discurs d'en Berwick... El discurs és absolutament cert, eh? Vull dir que és de veritat... de veritat de la bona... no com... eh?... vull dir... que... que jo... jo...

BELLPUIG: Vostè, què?!

MARIMON: Ho sento, jo ja no sé improvisar més...

LLINÀS, BASTERO, PATIÑO, MONTEMAR, ARMENDÁRIZ, BELLPUIG: També és un actor?!

MARIMON: Em sap greu. Ni sóc marquès, ni de Cerdanyola, ni em dic Marimon. Sóc actor del Lloro Groc i em dic Ramon, en Ramon Dalmases...

LLINÀS, BASTERO, PATIÑO, MONTEMAR, ARMENDÁRIZ, BELLPUIG (a Pròsper.):
És veritat?

PRÒSPER: Ja saben que jo no puc...

MARIANNA: És mentida! A la nostra companyia no hi ha cap Ramon Dalmases! És el marquès de Cerdanyola autèntic! Ens enreda per fer-se passar per austriacista i que no el detinguem!!!

MARIMON: Sóc actor del Lloro Groc! I sóc partidari de Carles III, ho juro!!!

JOSEPET: Ostres! Quin embolic! És actor o és el comte de veritat!?

GRASSET: La veritat és que no ho sé! Amb els temps que estem vivint, tan revoltats i confusos... qui pot tenir la certesa del que és veritat i del que és mentida...?

PRÒSPER: Ara no és moment de filosofar, Grasset, pesat! Què hem de fer, senyors?!

MARIMON: Deixin-me sortir d'aquí, per l'amor de Déu!!!

MARIANNA. Ho veuen com no és cap actor del Lloro Groc?! És un covard miserable! I com que hem guanyat la guerra ara es vol fer passar per un dels nostres per no acabar a la presó!!

Marimon, desesperat, vol fugir corrents però Bassols, Catà i el Guàrdia el detenen. El posen amb la resta de nobles.

BASSOLS: Vinga! Amb la resta de traïdors! Covard!

CATÀ: Gallina!

GRASSET: Ara com hem de procedir?! Fem una assemblea?

PRÒSPER: Que no es fa política a la meva taverna!

MARIANNA: Companys, companyes: si hem guanyat la guerra, hem de detenir tots aquests filipistes! Oi que sí, comandants?

CATÀ: Ara tots vostès són botí de guerra!

BASSOLS: Ho ha dit el conseller Casanova!

GUÀRDIA: Els arrestem?

MONTEMAR: Això és una taverna i no un camp de batalla!

PRÒSPER: He dit que no deixaré que passi res dins del meu local!!!

MARIANNA: Doncs sortim al carrer i que passi allà!

PRÒSPER. Marianna!

MARIANNA: Oi que han sortit les veritats?! Doncs que tothom sàpiga la meva! En Pròsper... és el meu marit!!!

Estupor.

JOSEPET (*A Grasset*): Ah... aquest era el secret de la Marianna que no podies dir-me?

GRASSET: Doncs sí! Ara ja ho saps!

BELLPUIG: Aquesta descarada és la seva dona, Pròsper?!

PRÒSPER (*avergonyit*): Sí, és la meva dona...

MARIANNA: Ell aquí es fa el santet, però quan estem tots dos sols, a casa, encara és més radical que jo i no para de dir autèntiques animalades de tots vostès!

PRÒSPER: Això no és veritat, Marianna!

MARIANNA: Que no?! Si sempre dius que els teus clients són tots una colla de bandarres, botiflers venuts al Borbó i que si guanyen faran que Catalunya desaparegui del mapa!!

PRÒSPER: Bé, prou!

BELLPUIG: És veritat, això?!

PRÒSPER: Ja saben que el que passa entre aquestes parets mai no se sap si és veritat o.....!!

MARIANNA: Calla, pesat! Ell aquí dins mira pel seu negoci... per això els fa creure que res no és veritat i ha muntat tota aquesta història dels insults falsos....

PRÒSPER: Prou...!

MARIANNA: Però quan a vostès els diu porcs, bandarres, truges, botiflers i escòria... no els enganya! Ho pensa de veritat!!!

PRÒSPER: He dit que prou!!! (*Intenta tapar-li la boca.*)

BELLPUIG: Bé... Senyors... tenim tres cadàvers aquí dintre... I la guerra a fora al carrer ja s'ha acabat... Crec que ara és moment de fer la rendició i signar la pau, no...?

GRASSET: Ara, el que hem de fer, és detenir-los a tots vostès i dur-los a la presó. Hauran de ser jutjats!

ARMNENDÀRIZ (*treu la seva espasa.*): I si oposem resistència?!

GRASSET: Potser ens pot fer mal a algú dels que som aquí, però així que surti per aquesta porta els comandants Bassols i Catà el detindran. Oi que sí?

BASSOLS i CATÀ: Oh i tant!

MONTEMAR: Abaixa l'espasa, Armendàriz... El filòsof té raó.

BELLPUIG: Hem d'assumir la derrota...

BASSOLS: Es millor que surtin al carrer amb les mans a l'aire i s'entreguin...

Els nobles van aixecant les mans i replegant-se, tristos. Quan comencen a sortir, s'obre la porta del local i apareixen Villarroel i Casanova, histèrics. Tenen una actitud molt diferent de la d'abans. Porucs i tremolosos.

VILLARROEL. Socors!!!

CASANOVA: Ajuda!!!

VILLARROEL: Pròsper, tanca la porta amb clau!!!

Tothom està esverat. Crits i murmuris.

PRÒSPER: Què passa?!

Confusió general. Apareix, dalt de l'escala, un home uniformat de cap a peus. És Berwick, l'autèntic Berwick. Al seu darrere, emmanillats, dos homes més, que de moment no sabem qui són i dos oficials que custodien els emmanillats.

TOTS: Què passa? Què és això? Qui és aquest senyor? Qui són els dos presoners?
(Etc.)

BERWICK AUTÈNTIC (*parla amb accent francès*): Silenci! Callin, senyors! Silenci!!!!

Taisez-vous nom de Dieu!!!!

Callen.

JOSEPA (*baixet a Ramoneta*): Què ha dit, que no l'he entès?

RAMONETA: Que callem per l'amor de Déu, però en francès.

JOSEPA: Ah!

BERWICK AUTÈNTIC: Qui és l'amo d'aquest local?!

PRÒSPER: Servidor!

BERWICK AUTÈNTIC: Queden tots detinguts!

PRÒSPER: Per què?! Qui és vostè?

BERWICK AUTÈNTIC. Que qui sóc jo? James-Fitz-James Stuart, duc de Berwick i parlo en nom de sa majestat Felip V de Castella!

BELLPUIG: Si el duc de Berwick és mort!

BASSOLS: (*Assenyala Villarroel i Casanova*) El tinent Villarroel i el Conseller en cap Casanova acaben de rematar-lo davant dels nostres nassos!

CASANOVA i VILLARROEL: Sí... sí... bé...

BERWICK AUTÈNTIC: Això és completament impossible! Aquests dos individus no són Villarroel i Casanova!

Tots exclamen.

TOTS: No pot ser! Oh! És increïble...

Villarroel i Casanova es treuen les disfresses.

VILLARROEL: Em dic Ramona Ballester.

CASANOVA: Jo Eulàlia Rovira.

VILLARROEL i CASANOVA: Som dones i actrius del Lloro Groc.

LLINÀS, BASTERO, PATIÑO, MONTEMAR, BELLPUIG: Ohhh! També?!?! Ens ho havíem cregut!

Confusió general. Exclamacions de tots els nobles.

GRASSET: I el cadàver de.. Berwick?...

El fals Berwick s'aixeca. Es treu la disfressa.

BERWICK: I jo sóc Maria Ballester. També actriu del Lloro Groc!

LLINÀS, BASTERO, PATIÑO, MONTEMAR, ARMENDÁRIZ, BELLPUIG: Ohhh!!! I també és una dona!!

Narcís s'aixeca.

NARCÍS: Quina ràbia! Tan bé que ens havia quedat...!

BELLPUIG: Vostè també és viu?!!

NARCÍS: Per descomptat!

MONTEMAR: I el monòleg de la seva dona adúltera...?

NARCÍS: Tot mentida, evidentment...

JOSEPET: Jo que m'havia cregut tota la història que era amant del duc...

GRASSET: És que si volia anar a fer carrera a França, era lògic que s'emboqués amb en Berwick a canvi d'obtenir els salconduits... (A Fajol.) Reconec que ets bon actor, sí! La història de Leocàdia amb en Berwick a les trinxeres del Portal Nou t'ha quedat molt creïble...

FAJOL: Però si...

NARCÍS: (S'ajup sobre el cos de Leocàdia.) Leocàdia, redreça't, s'ha acabat la comèdia... (Leocàdia no es mou.) Va, Leocàdia...

PRÒSPER: Ella no és actriu del Lloro Groc. És la gran Leocàdia Comelles, primera actriu de la Santa Creu!

BELLPUIG: Ja es nota que ella té més categoria...

MONTEMAR. Oh i tant, el seu monòleg tenia molt d'alè tràgic...

BERWICK AUTÈNTIC: Silenci!!! Que s'aixequi!!!

OFICIAL 1: Facin el favor d'obeir el duc de Berwick!!

OFICIAL 2: Aixequin aquesta persona de terra!!

OFICIAL 1: O l'aixequen o l'aixecarem nosaltres per la força!!

NARCÍS: Estimada, que s'ha acabat la comèdia... Has d'aixecar-te.

LEOCÀDIA (des de terra, amb un fil de veu): No vull... no vull aixecar-me!

PRÒSPER: Senyora Leocàdia, faci el favor...

Leocàdia s'aixeca, tímidament. De cop, en Berwick autèntic fa un crit.

BERWICK AUTÈNTIC: Leocàdia?!!! Però estimada meva, què hi fas aquí?!!

TOTS: Quèeeeeeee?!!!!

BERWICK AUTÈNTIC: T'he trobat tant a faltar aquesta nit, estimada!!! On t'havies ficat?!

LEOCÀDIA: Bé, jo....

FAJOL (a Grasset): No m'ho he pas inventat això d'ells dos a la trinxera!

NARCÍS: Leocàdia!!! Ets l'amant de veritat d'en Berwick?!! (A Berwick autèntic.) És la meva dona!!!

BERWICK AUTÈNTIC. Què diu, aquest poca-solta?! Encara no li has dit que el capellà que us va casar era un actor de la santa Creu disfressat?!

TOTS. Ohhhhh! Que fort! (Etc.)

LEOCÀDIA: Em sap greu, Narcís! El duc té raó. Tu i jo no estem casats de veritat...

NARCÍS: No m'estimes? No m'has estimat mai?!!!

LEOCÀDIA. Ets un bon noi i un bon actor, però jo... havia de mirar per la meua carrera, saps?

NARCÍS: Em moro..., (*Plora desesperadament.*) Ara sí que em moro de veritaaaaat!!!!

BERWICK AUTÈNTIC. Bé, s'ha acabat la comèdia. Queden tots detinguts.

Crits, protestes.

OFICIAL 1 i 2: Silenci!! Ordre!! Silenci!!

BELLPUIG: Un moment! Si vós sou l'autèntic duc de Berwick, heu de saber que tots els que som espectadors aquí dintre som del vostre bàndol!

TOTS ELS NOBLES: Sí! Sí! Som filipistes! Visca el rei Felip V!

MARIMON: jo sóc el marquès de Cerdanyola, es recorda de mi?!

JOSEPA: I nosaltres, senyor duc?! Se'n recorda de nosaltres?!

RAMONETA: Som les duquesses del ducat Florit de la Floridura!

JOSEPA (*entre dents*): Què dius, burra! (*Veu alta.*) Vol dir del ducat de la Flor Florida Florejada...

BELLPUIG: No és veritat! Elles també són actrius del Lloro Groc!

MONTEMAR: Si ens ho acaben de confessar!

LLINÀS, BASTERO I PATIÑO: Sí, són actrius!! Són actrius!! Són actrius!!

RAMONETA i JOSEPA: No!! (*Assenyalen Llinàs, Bestero i Patiño.*) Les actrius són elles!! Són actrius!! Són actrius!! Són actrius!!

SAVIOLA i LLORENS (*pels nobles*): Tots aquests són actors i menteixen!

BERWICK: Tothom queda detingut!!

Els nobles protesten.

BERWICK AUTÈNTIC: Silenci!!!! Taverner!! Això que diuen és veritat o també són actors, tota aquesta colla?!

PRÒSPER: Senyor Berwick, Al Lloro Groc, mai no hem fet mal a ningú. Aquí ve gent de totes classes i de totes opcions polítiques. No hi discriminem a ningú. Demano solemnement que no ens detingui. Que ens deixi en llibertat.

BERWICK AUTÈNTIC: Per què hauria de fer-ho?

GRASSET: Tot el que passa aquí dins pertany a una altra realitat. Ningú dels que som aquí és culpable de res. A fora hi ha guerres i destrucció. Aquí somiem amb un món diferent...

PRÒSPER: ...Un món divertit, sense classes socials, on podem insultar els enemics impunement...

GRASSET: On les dones i els homes són iguals, les baralles són de mentida, i els rics i els pobres són tractats de la mateixa manera...

PRÒSPER: Vostè ha guanyat la guerra... Tingui pietat de nosaltres. Li ho prego. Aquí dins no fem mal a ningú...

BELLPUIG: Duc de Berwick, sóc Albert Dameto, marquès de Bellpuig... Cregui'm, el taverner té raó. Demano clemència per a ell i la seva companyia de còmics...

Uns segons de tensió.

BERWICK AUTÈNTIC: Bé. De moment, no els detindré... No vull tenir ara el maldecap d'haver d'esbrinar qui diu la veritat i qui no, i no vull empresonar pas ningú del nostre bàndol...

TOTS: Gràcies! Que bé! Estem salvats! (*Etc.*)

PRÒSPER: I ja que hi som... permetin-me abusar de la seva confiança... Podria alliberar aquests dos presoners que portava amb vostè? Com que també són dins el meu local...potser es tracta de dos actors de la meua companyia....

BERWICK AUTÈNTIC: No! Si he sabut que el tinent Villarroel i el Conseller Casanova no m'havien pas matat i tot era una farsa, és perquè... (*Es gira cap als presoners.*)... ells són els autèntics Villarroel i Casanova! I acaben de perdre Barcelona, que ha passat a mans de l'exèrcit filipista!

Commoció general.

GRASSET: És veritat!?!?

CASANOVA AUTÈNTIC: Sí. Sóc el Conseller en Cap Rafael Casanova. Hem perdut la guerra.

VILLARROEL AUTÈNTIC: I jo sóc Antonio de Villarroel...

JOSEPET: Ja deia jo que això de dir-se entre ells "Toni" i "Rafel" no sonava gaire de veritat...

VILLARROEL AUTÈNTIC: Acabem de signar la rendició.

Més mostres de commoció.

BASSOLS: Si tenen detingut el nostre tinent i el nostre Conseller en Cap, en Catà i jo, com a Comandants de la Coronela, ens solidaritzem amb ells i també volem ser detinguts. (A Catà.) Oi?

CATÀ: Per descomptat! Jo dono la meva vida per Barcelona!

BASSOLS: I per Catalunya!

GUÀRDIA: I jo també!

BERWICK AUTÈNTIC: Oficial en cap, emmanilla'ls!

OFICIAL 1: A les seves ordres, duc de Berwick!

BERWICK AUTÈNTIC: A partir d'ara dieu-me... "Capità General de Catalunya"

OFICIAL 1 i 2: A les seves ordres, Capità General de Catalunya!

MARIANNA: Ohh... quina ràbia...

Bassols, Catà i el Guàrdia van al costat de Villarroel i Casanova autèntics. Els oficials els emmanillen a tots quatre junts amb un cordill.

BERWICK AUTÈNTIC: Vinga, senyors, en marxa! Comença una nova era per aquesta terra. Visca el rei Felip V!

Ningú gosa res. Berwick autèntic s'enduu els autèntics Villarroel i Casanova. Els oficials s'enduen Catà, Bassols i el Guàrdia, emmanillats.

Silenci. Tothom sembla consternat.

BELLPUIG: Bé.... Finalment els nostres han vençut... Anem a celebrar-ho?

Bellpuig va cap a la sortida. El segueixen Montemar, Armendáriz, Llinàs, Bestero, Patiño i Marimon.

MARIMON: Adéu, colla de perdedors!

Marxen tots els nobles.

Pròsper, Grasset, Josepet i la resta d'actors i actrius estan consternats i abatuts. De cop, Narcís mira Leocàdia i esclata.

NARCÍS: I tu... traïdora, vés-te'n amb l'enemic!

LEOCÀDIA: Narcís, jo...

NARCÍS: No vull saber mai més res de tu!

MARIANNA: Ben fet, Narcís! Així es parla!

LEOCÀDIA: Jo... de veritat que ho lamento... No volia fer-te mal, Narcís, jo...

PRÒSPER: Prou, senyora Comelles! Vagi-se'n amb qui vulgui però li aconsello que no posi mai més els peus a la taverna El Lloro Groc. No hi serà benvinguda.

MARIANNA: Bravo, estimat! Aquest és el meu home, sí senyor! (*Li fa un petó.*)

Leocàdia surt, avergonyida.

PRÒSPER: Bé... amics...companys... Ha estat un dia molt dur per a tots nosaltres. Ara només ens queda recollir una mica tot això... i us deixo marxar...

JOSEPET: Jo vaig cap a casa... La meva família deu estar preocupada...

Josepet marxa. La resta, comencen a endreçar i recollir. En silenci. Tots menys en Narcís, que està en un racó, abatut.

LLORENS: (*A Narcís*) Mira que hi ha dones a la nostra companyia...

SAVIOLA: ...i has hagut d'encaterinar-te de l'actriu més estirada i estúpida de tot Barcelona...

NARCÍS: Però si jo em pensava que éreu homes!

BERWICK FALSA: Tan bé que ens havia quedat l'escena, oi?

VILLARROEL FALSA: Crec que ha estat la millor interpretació de la nostra carrera.

CASANOVA FALSA: Sí. Però quan m'has dit "Toni pels amics" una mica més i em moro de riure...

VILLARROEL FALS: Ja ho he notat.

PRÒSPER: Va, va, no xerrem tant i acabem de recollir.

Acaben de recollir.

NARCÍS: Vaig a casa... M'acompanyeu, boniques?

Saviola, Llorens, Ramoneta, Josepa, Casanova, Villarroel, Berwick i Narcís marxen, l'un rere l'altre. Parlen entre ells, tristos, mentre marxen.

Narcís queda el darrer. Mira la taverna abans de sortir per la porta i saluda tristament Pròsper amb la mà. Pròsper li torna la salutació.

Pròsper ha agafat una escombra i comença a escombrar. Grasset i Marianna acaben de fer net algunes taules.

Fajol s'acosta a Pròsper.

FAJOL: I a mi què, mestre... em contractareu per la companyia sí o no?

PRÒSPER. Ara no ho sé, Fajol... O Bull Negre o Botifarró o com te diguis... No sé pas si demà podré obrir i si vindrà algú...

FAJOL: Si demà obriu, deixeu-me repetir el monòleg i decidiu si m'hi quedo o no.

PRÒSPER: Està bé, Fajol... Vés-te'n i torna demà...

FAJOL: Gràcies, mestre. Ha estat un plaer i un honor haver treballat aquesta nit al Lloro groc amb aquesta gran companyia... Gràcies, gràcies... *(Comença a sortir.)*

GRASSET: Ho has fet mol bé, Fajol! Gairebé m'he cregut que vas matar la teva tia i te la vas menjar...

FAJOL *(que ja havia sortit, torna a entrar.)*: Però si tot el que us he explicat jo és veritat, pesats!!! *(Surt del tot.)*

Marianna, Grasset i Pròsper acaben de recollir.

PRÒSPER: Ara que ens hem quedat sols... voleu un vaset de vi?

GRASSET: Per celebrar...el què? La derrota?

PRÒSPER. Per fer-la més suportable! Marianna, porta l'ampolla que guardem al recambró.

Marianna surt per un racó.

GRASSET: Bé... com a mínim, per uns moments, aquí al Lloro Groc els catalans havíem guanyat la guerra...

PRÒSPER: Sí... *(Trist.)* Espero que la dominació dels filipistes no duri gaire...

GRASSET: Tant de bo duri poc...

Marianna entra amb una ampolla i tres vasos.

MARIANNA: El vi de les ocasions especials...

GRASSET: Una derrota és una ocasió especial?

PRÒSPER *(serveix vi i aixeca el seu vas)*: Malgrat haver perdut la guerra... visca Barcelona!

MARIANNA: Sí! Per què no? Celebrarem la derrota! Qui ha dit que només s'hagin de celebrar les victòries?! Visca l'onze de setembre de 1714!

GRASSET i PRÒSPER: Visca!

GRASSET: Proposo una cosa: celebrar cada any aquest dia al Lloro Groc fins que tornem a recuperar les nostres llibertats!

MARIANNA: Potser seran un o dos anys, només! O tres!

GRASSET: O trenta...

PRÒSPER: Ves que no siguin tres-cents!

MARIANNA I GRASSET: Apa, tres-cents!

MARIANNA: No siguis tan pessimista, Pròsper!

GRASSET: Doncs siguin tres, trenta o tres-cents, amics... (*Aixeca la copa i brinda.*)

...brindo per nosaltres, per la nostra ciutat, per la nostra terra i per la teva taverna, Pròsper... pel Lloro Groc!

TOTS TRES (*més aviat tristos*): Pel Lloro Groc.

Brinden i beuen. Queden en silenci, abatuts.

MARIANNA: Seran tres anys, com a molt, ja ho veureu... I tres anys passen volant...

GRASSET: Trenta ja no tant, eh?...

PRÒSPER: Doncs tres-cents, ni t'ho explico...

GRASSET: Vés a saber d'aquí a tres-cents anys com estarà Barcelona...

PRÒSPER: Potser ni existirà.

MARIANNA: O potser s'haurà convertit en la millor ciutat del món.

PRÒSPER: No ho crec pas.

MARIANNA: Pròsper, si continues així, em deprimiré...

PRÒSPER: Qui se'n recordarà del que ha passat aquí i de nosaltres, d'aquí a tres-cents anys? Qui recordarà que al Lloro Groc, al quarter de Mar, a Barcelona, l'11 de setembre de 1714, vam viure la guerra a la nostra manera, que vam perdre-la igualment però que la màgia del teatre ens va fer dubtar de tot, fent que els dos bàndols s'hi barreassin sense saber qui era qui de veritat, i on la violència i les morts eren de mentida i només preteníem fer d'aquest món tan injust un lloc més amable i divertit?! Qui se'n recordarà de tot això...?

De cop, apareix Fajol per la porta, tímidament.

FAJOL: Jo.

PRÒSPER: Què dius?

FAJOL: Que jo me'n recordaré...

GRASSET: Si seràs mort, d'aquí a tres-cents anys...

FAJOL (*es treu una part de la disfressa*): És que jo... Jo no sóc el Fajol, home... Em dic Gonzalo... Gonzalo Giménez... (*O nom real de l'actor.*) I vinc d'allà... I sí que us recordaré...

Apareixen Narcís i Leocàdia, també traient-se peces del vestuari d'època. Poden aparèixer per altres llocs de l'espai que no siguin la porta.

LEOCÀDIA: Jo també!

NARCÍS: I jo!

Apareixen Marimon, Berwick fals, Villarroel fals i Casanova fals.

MARIMON: I jo!

BERWICK FALS: I jo.

VILLARROEL I CASANOVA: I jo!

Apareixen Llinàs, Bestero i Patiño, també traient-se robes.

LLINÀS, BESTERO i PATIÑO: I nosaltres!

Apareixen Bassols, Catà i el Guàrdia

BASSOLS, CATÀ, GUÀRDIA: Nosaltres també!

Apareixen Montemar, Armendáriz i Bellpuig per un costat i Josepa i Ramoneta per un altre. Es van traient el vestuari d'època.

MONTEMAR, ARMENDÁRIZ i BELLPUIG: I nosaltres.

JOSEPA i RAMONETA: I nosaltres!

Apareixen tota la resta: Josepet, Saviola, Llorens, Berwick autèntic, Casanova autèntic, Villarroel Autèntic, Oficials 1 i 2. Tots vestits amb roba del segle XXI.

TOTS, *excepte Pròsper, Marianna i Grasset*: Tots nosaltres us recordarem!

MARIANNA: Quins vestits més estranys!

GRASSET: Però qui sou? D'on veniu?

SAVIOLA i LLORENS: Del futur.

FAJOL: Som estudiants d'una escola de Barcelona de d'aquí a tres-cents anys...

BASSOLS: ...I Barcelona no desapareixerà.

CATÀ: ...Patirà, això sí.

MARIMON: Però creixerà i tirarà endavant...

BELLPUIIG (*assenyalant Marianna*): ...i, acabarà convertint-se en una de les ciutat més boniques del món...

RAMONETA i JOSEPA: ...I més fotografiades a Instagram...

PRÒSPER i GRASSET: Foto...què? Insta...què?

NARCÍS i LEOCÀDIA: ...i hem fet una obra sobre vosaltres ...

TOTS: Per recordar-vos!

MARIANNA: Ai, que m'emociono...

GRASSET: Pròsper... Quin cop de teatre! Ara t'has superat!

PRÒSPER: Si això no és cosa meva, de veritat! Deu ser... la màgia del teatre... la magia del Lloro Groc.

GRASSET: Doncs que visqui tres mil anys més, el Lloro Groc!

PRÒSPER: Vinga! Brindem pel Lloro Groc!... Convida la casa.

Tots criden d'alegria, van a la barra i agafen vasos i beguda.

PRÒSPER: Pel Lloro Groc!

TOTS: Pel Lloro Groc!

MARIANNA: Per Barcelona, que no morirà mai!

TOTS: Per Barcelona!

PRÒSPER: I Pel nostre futur!

TOTS: Pel nostre futur!!!

Brinden i criden d'alegria. Tothom es fa petons i abraçades. Fosc, a poc a poc.

Fi.